

UUDISED

Eestis tegutsevad pangad on iseseisvad

Eesti pankade sõltuvus välisfinantseerimisest on kadunud, ütleb pangaliidu juht Priit Perens. ▶12

Baltika saab motivatsioonisüsti

Baltika kaasab Lauri Kustaa Äimä fondi toel vahetusvõlakirju emiteerides lisakapitali. ▶16-17

Ligi hoiab mõõdukalt optimistlikku joont

Rahandusministeeriumi uus majandusproгноos ennustab sel aastal 1,7% majanduskasvu. ▶11

PUHKEPÄEV

Zuccheri toob Itaaliast päikese

Itaalia üks kuulsamaid muusikuid Zuccheri tuleb oma maailmaturnee "Chocabeck World Tour" raames Eestisse. ▶3

KOLUMN

„Meie probleem on see, et me pole senimaa-ni soovinud, osanud või julgenud teha valikuid.

Arengufondi majandusekspert Heido Vitsur kirjutab, miks Eesti palgad on madalad ja kuidas neid tõsta. ▶14

PROGNOOS

Pajula: uus surutis on tõenäoline

Eesti peab SEB analüütiku **HARDO PAJULA** hinnangul kolme-nelja aasta perspektiivis olema valmis majanduskeskkonna järsuks halvenemiseks. Rootsi ja Soome oodatust halvem käekäik võib tõugata meid juba sel aastal uude surutisse. ▶10-11

Äripäev

Nädalavaetus

Reede, 30. märts 2012
nr 63 (4485) **2,24 eurot**

↓ EUR/USD
1,3272

↑ USD/EUR
0,7535

↓ EUR/SEK
8,8450

↑ NordPool
36,37

↓ Euribor
1,084%

Vaata, kus
makstakse
Eestis parimat
palka.
Top 2000 ▶ **4-9**

ÄRIPÄEV 30. märts 2012

toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

TEGIJA

Marek Helm
ootab viimaseid hilinejaid

↑ Sel nädalal maksu- ja tolliameti ümberkorraldustest ja koondamistest teada andnud ameti juht Marek Helm ootab veel viimaseid tuludeklaratsioone ja tuletab meelde, et järgmise nädala esmaspäev on nende esitamise viimane päev. Aga maksuametnikud ootavad neid

deklaratsioone väga, sest nagu ikka jätavad viimastele päevadele oma asjaajamise need, kel tuleb makse juurde maksta. 2. aprill on ka maamaksu esitamise tähtaeg. Kelle aastane maamaks ulatub aga üle 64 euro, võib summa pooleks teha ja tasuda ülejäänud 1. oktoobriks.

RÕÕMUSTAB

↑ **Olympicu kullasära.** Kasiinofirma teatas, et vähendab aktsiakapitali ja maksab aktsionäridele välja 15 miljonit eurot. Ja uudis pani Olympicu aktsia hinna börsil kerkima. Nagu sellest veel vähe oleks, on Olympicul käsi kullas ka arvatavalt umbes 206 kilo kulla ostuga. Kui võrrelda kulla soetusmaksumust ja praegust turuhinda, võib oletada, et tänaseks on firma teeninud ligi 800 000 eurot kasumit.

Tsäkko saadeti reservi. Maanteeameti juhina endale ja aluvatele komanderingu sildi all puhkuseleise ja priiskamist võimaldanud Tamur Tsäkko pani ministri otsusel ameti maha. Audit leidis, et lähetusse sõidud olid vaid puhkuseleisei ettekääne ning Tsäkko ja tema neli alluvat peavad riigile lustireisid hüvitama. Riigileivalt maas Tsäkko koondab nüüd mõtteid ja ootab tööpakumisi.

Lõuna-Euroopa äriinvasioon. Meie kirume oma kehva kliimat ja Lõuna-Euroopa ettevõtjad kiidavad meie ärikliimat. Kuulsus Eesti paindlikust tööturust ja tööseadusest ulatub juba üle Alpide, ja see meelitab siia Hispaania, Prantsusmaa, Portugali, Itaalia ja Kreeka ärirahvast.

KURVASTAB

↓ **Eesti Energia eemaldumine.** Eesti Energia emiteeris 300 miljoni euro eest võlakirju, kuid mitte Tallinna, vaid Londoni börsil, jättes Eesti investorid mängu kõrvalt vaatama. Miks ei võiks meie energiafirma oma võlakirju kas või osaliselt noteerida meie talveunes börsil?

SEB hirmutab. Hardo Pajula hoiatab, et Eesti peab järgmised kolm-neli aastat olema valmis majanduskeskkonna järsuks halvenemiseks. SEB vastne 2012. aasta majanduskasvu prognoos on kaks korda väiksem kui sügisel pakutud 3%. Ühes sellega on kasvanud ka järgmise aasta töötuse määra prognoos, mis on nüüd 14% protsendipunkti võrra kõrgem kui oktoobris pakutu.

Vaene Kanepi! Eesti tennis esireket Kaia Kanepi teatas oma kodulehel, et on lõpetanud kaheaastase koostöö treener Silver Karjusega. Teleintervjuu andnud Karjus tunnistas, et lahkumineku põhjustas psühholoog Mare Pork, kes õõnestanud Kaia usaldust treeneri vastu. Kanepil on juba mitme treeneriga suhted sassi läinud. Kuidas suhtuvad Kanepi sponsorid asjade sellisesse käiku?

REPLIIK

Kas koondamine mupos?

Tallinna linnapea Edgar Savisaare otsuse varjus kehtestada 2013. aastast pealinnas tasuta transport tõstatub küsimus, mis saab mupos? Järgmisel aastal 10. aastapäeva tähistav mammuti mõtutesse paisunud organisatsioon elab vaatamata seda ümbritsevatele skandaalidele kuldajas. Asutuses töötab ligi 160 inimest ning selle eelarve on 3,1 miljonit eurot. Suur osa mupo tööst on piletikontroll. Kuna aga tasuta ühistranspordis pole vaja enam pileteid kontrollida on Savisaarel hea võimalus teha linnakodanikele rõõmu ja teatada näiteks, et mupost koondatakse enam kui pooled ametnikud ning hoitakse nii kokku üle 2 miljoni euro! Vabanevad raha saab suunata ühistranspordi arengusse või lasteadeade renoveerimisse. Kahjuks on see ilmselt soovmõtlemine, sest kindlasti leiab ametnikele uusi "olulisi" ülesandeid.

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Sõelume välja arenguideoed ja hakkame investeerima

Tänane Äripäev tõstatab taas jõukuse teema reastades seekord Eesti parimad palgamaksjad. Arvamuskülgedel kirjutab Arengufondi majandusekspert Heido Vitsur, miks Eestis on palgad endiselt madalad ja kuidas neid tõsta.

Äripäeva eesmärgiks on jätkuvalt päästa valla mõttekrambist, mis pärsib arutelu Eesti võimalike eesmärkide ja arenguideoed üle. Ilmunud artiklitest koorub välja, et edu nimel peame Eestis teadlikult valima mõne arengusuuna ning hakkama nendesse sihipäraselt investeerima. Kuid kõigepealt on vaja ideed leida ja kaardistada, sest nad kipuvad loosungite varjus soikuma.

Praegu on õige aeg aruteluks ka seetõttu, et paika loksib Euroopa Liidu uus 7 aastane eelarve ja peaksime tegema endale selgeks, kuhu ja kui palju eurorahasid suunata. Kas puistata seda jätkuvalt mööda Eestimaa laiali või investeerida kontsentreeritult valitud valdkondadesse? Üldmulje on ehitiste suunas kaldu. Kulutame palju aega ja energiat aruteludeks, milline hoone kuhu püstitada. Kahtlemata on needki vajalikud, kuid hooned iseenesest ei paranda meie heaolu ega elatustaset. Selle kõrval peaksime kordades rohkem kaaluma, millised on meie eelised ja võimalused ning leidma selle põhjal valdkonnad, mis võiksid meile edu tuua ning nendesse investeerida.

IT-Eesti? Näiteks praegu on selleks kahtlemata infotehnoloogia. Arengufondi analüüside järgi peaks Eestis olema otseselt IT-alal tegutsevaid spetsialiste praegusest 2-3 korda rohkem. IT-spetsialistid on kõrgelt tasustatud, sest konkureerivad maailmaturul, kuna neil on ühine keel ja ühised tööriistad. Nende toodetud lisandväärtus ja jõukus kandub üle ühiskonda, tõstes kokkuvõttes ka õpetaja ja bussijuhi palka. Nii on maailma ühes kõrg-

”

Edu nimel peame Eestis teadlikult valima mõne arengusuuna ning hakkama nendesse sihipäraselt investeerima.

tehnoloogilisemas riigis Jaapanis on ainult iga kümnes reaalmajanduses töötaja hõivatud vastavas sektoris. Lisaks on ei ole ilma IT-hariduseta võimalik tänapäeval edukalt läbi lüüa. Seega on IT valdkond, kuhu tuleks lähimal kümnendil ennaktempos investeerida ja seda mitte ainult kõrgharidusse, vaid juba alg- ja põhiharidusse. Paraku on areng varem uhkusega e-riigiks nimetatud Eestis soikunud.

Näiteks kirjutab Vitsur tabavalt, et matemaatika populaarsust on püütud suurendada vaid matemaatika kohustusliku riigieksamississeseadmisega. "Tuleks panustada kvaliteedi parandamisse juba põhikoolist alates – tekitada seda huvi noortes, et nende õppimises on potentsiaali ja et see on põnev, kiirelt arenev eriala," on öelnud Skype'i Eesti värske juht Tiit Paananen. Tõsi, oluliselt erasektori vedamisel käivitub sel aastal IT akadeemia.

Ravikeskus Eesti? IT arengul on veel ruumi. Kuid ühtlasi peaksime mõtlema, mis on need järgmised või paralleelsed nišid, milleks saaksime samuti oma keskkonda, võimekust ja oskusi arendada, sest valimatult kõigeks meil ressursi ei ole. Konkreetse idee on käinud välja MTÜ Teenusmajanduse Koda – luua Eestisse Läänemere maade ravikeskus, mis saab võimalikuks tänu Euroopa Liidu ühisturule. Tema hinnangul paraneks nii kohalik ravisüsteem kui ka tekiks juurde märkimisväärselt kaudset tulu juba siis, kui vaid 5% Eestis ravi saadavatest patsientidest tuleks väljastpoolt.

Eelnimetatud ettepaneku tugevuseks on, et need ei ole tühjad loosungid, vaid läbi mõeldud ja rehkendatud arengusuunad. Kas valime välja ja teeme ära?

Ä Loe Äripäevast

KAANELUGU "Vaata, kes maksavad Eestis parimat palka", tänases lehes lk 4-9

Veoauto GPS Garmin Nuvi 465T

- 4,3" ekraan
- CityNavigator® NT Euroopa kaart
- TMC liiklusinfo vastuvõtt
- Bluetooth
- 4 GB sisemälu

269€

Eesti suurim valik naviseadmeid ja lisavarustust kohe laost parimate hindadega, hea nõu tasuta, GPS seadmete ja kaartide rent.

Vaata ja telli internetist www.palmtek.ee või tule Suur-Sõjamäe 42A, Tallinn Avatud E-R 9-18, tel 621 7530 palmtek@palmtek.ee Kaardimakse võimalus, järelemaks.

palmtek.ee

TAMREX

KVALITEETSED TAMREXI TOOTE MÕISTLIKU HINNAGA!

Tamrexi tööjakk

art 670-1804

HIND 55.- EUR

(hind sisaldab käibemaksu)

Tamrexi töökindad

art 44-315

HIND 4.20 EUR

(hind sisaldab käibemaksu)

Tamrexi töötunked

art 672-1804

HIND 69.- EUR

(hind sisaldab käibemaksu)

Tamrexi tööjalanõud

art 2009

HIND 66.- EUR

(hind sisaldab käibemaksu)

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN

Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35

TARTU

Aardla 114, Ringtee 37a

PÄRNU

Riia mnt 169a, Savi 3

RAKVERE

Pikk 2

VILJANDI

Riia mnt 42a

JÕHVI

Tartu mnt 30

VÕRU

Piiri 2

VALGA

Vabaduse 39

NARVA

Tallinna mnt 19c

SUURIMA PALGA MAKSAJA

Sulev Loo: inimesi leida juba võimatu

Eestis maksavad kõrget töötasu naftaga kauplejad, IT-firmad ja ravimite müüjad, selgub Äripäeva palkade edetabelist.

A HANNES SARV
hannes.sarv@aripaev.ee

Palga edetabeli esinumbri ASI Tarcona kontor asub Tallinnas Stockmanni kaubamaja kõrval Tornimäel. Just selles avatud planeeringuga kontoris, töövahenditeks telefon ja arvuti, liigutab sadakond inimest tavainimesele hoomamatutes kogustes naftat ja nafatasaadusi, et viia ellu naftakauplejate vahel kokku lepitud tehingud. See on töö, kus Tallinna kellaajal pole tihti tähtsust, sest teisel pool maakera seilav naftatanker võib siit juhiseid vajada ka meie jaoks hilisel öhtutunnil.

Tarcona juht Sulev Loo ütleb, et hea töötaja leidmine nende tegevusalal – naftasaaduste logistika-teenuste valdkonnas – on Eestis päris keeruline. Kuna kohapeal sellise hariduse andmise vastu seni huvi puudub, on uute inimeste koolitamine ettevõtte õlul. "Me võtame inimese tööle, kellel on natukenegi kokkupuudet selle valdkonnaga ja koolitusaeg on pool aastat kindlasti. Kui sa oled inimesse selle investeeringu teinud, siis tuleb teda ka hoida," ütleb Loo.

Te olete pikalt naftabisnise juures olnud. On see töö huvitav? Umbes 15 aastat, jah. Ei oska midagi muud. Ei pea ju jooksmas edasi-tagasi. Üldjuhul, kui sa oled sellesse ärisse sisse tulnud, siis siia jääda se pikaks ajaks. Muidugi on see töö huvitav, kuna see on pidevas muutumises. Lihtsalt ei teki stagnatsiooni, sest seda ei lasta tekkida. Tarconas töötatakse globaalses ruumis ja lõpuks saad ikkagi öhtul oma koju minna. Võib-olla siin Eestis on paar sellist ettevõtet veel, aga see on suhteliselt ainulaadne.

Kuidas Teie enda tööpäev välja näeb? Eks reisi- mist on rohkem. Meil on ametlikult tööl 130 inimest. Ega kõigega detailselt ise tegeleda jõua ja tuleb toetuda osakonna juhtide peale. Samas see äri on selline, et pead asjadega kursis olema. Kül-

1

MILJON eurot oli ASI Tarcona 2011. aasta kasum. Käive oli samal aastal 10,4 miljonit eurot. 2010. aasta kasum oli 0,7 mln eurot.

alt palju selles äris on ettenägemisel, et kuhu see äri üldse liigub. Meie peame valmis olema, kui uus valdkond tekib või uus võimalus tekib.

Millega Tarcona tegeleb? Logistika-teenused. Meie kliendid on *trading*-firmad (nafta ja teiste toorainetega kauplevad ettevõtted – toim), kes liigutavad toorainete koguseid arvutis ja paberitel. Meie liigutame neid füüsiliselt. Alates tehastest, mööda raudteed, läbi sadamate, laevade ja autodega.

Kus see kaup liigub, millega teie tegelete? Vee- rand käibest tuleb Aasiast, Venemaa osa on järkjärgult vähenenud. Ühtlasi on vähenenud toornafta osa, aga suurenenud erinevate fraktsioonide osa – diiseli, bensiinid, masuut, erinevad gaasid.

Mis sõltub siin Tallinnas tehtud otsustest? Väga lihtne. Laeva seisaeg maksab kümneid tuhandeid dollareid, kui mitte sadu tuhandeid. Kui kaup ei ole õigel ajal kohal, jääb laev seisma ja vastupidi – kui kaup on kohal, aga laev ei ole kohal, siis ka selle eest tuleb maksta. Igal osapoolel on oma kulud ja ega keegi taha olla süüdlane selles, et kuskil tekivad lisakulud.

Väga oluline osa tööst on selle ahela optimeerimine. Tuleb suuta kaupade liikumist planeerida. Kui kõik läheb hästi, siis õnnestub tehing nii, nagu oli kokku lepitud ja idee järgi välja mõeldud. Elu läheb aga mõnikord teisiti. Võib juhtuda, et kuskil jookseb raudtee kinni või kuskil on jää ees ja laev ei saa läbi. Või ei saa kaupa terminalist välja. Ikka tekib selliseid situatsioone, aga operaatori pädevus on nende asjade ettenägemine ja oskus olukordades õigesti reageerida.

Millised oskused teie inimestele vajalikud on? Keeli peab oskama ja arvutit peab tundma. Vene, inglise ja eesti keel on kõigile kohustuslik. Meil umbes pool ettevõtte inimestest on venekeelsed, aga kõik räägivad kolme keelt. Valdavas osas on firma sisesed suhtluskeeled eesti ja vene keel, sõltuvalt sellest, kuidas mugavam on. Töökeeleks on

põhiliselt inglise keel. Me oleme hea integratsiooni näide. Need, kes tegelevad kütustega, peavad nii turust kui ka erinevatest kütustest aru saama. Kõike pead tundma, mis *trading*'ule vajalik on. See on natuke pikem jutt ja seda kolme sõnaga ei selgita.

See, et AS Tarcona on Eesti parima palga maksja, muutub juba traditsiooniks – kuidas see ettevõtet ennast mõjutab? Ma isegi ei oska öelda, kuidas. Samas ei ole need andmed ehk ka päris tõesed. Seal on vist sotsiaalmaks ka sees.

Teie aruannet vaadates on seal sotsiaalmaks eraldi kajastatud. Siis on tõesti vägev! Aga minu teada on seal ikka sotsiaalmaks sees ja erisoodustusmaksu osa ka – koolitused, reisikulud, komanderingud. Erisoodustuse alla lähevad suve- ja talvepäevad, tiimiüritused. Palganumber on kindlasti madalam, aga ega meil ei ole madalad palgad. Ja me maksame ka boonuseid igal aastal. Kuigi me ise *trading*-firma ei ole, siis me oleme sama malli võtnud. Meil on samas ka väga intensiivne töö.

Ühe Eesti monopoolse riigiettevõtte juhatuse liige tahtis tööle tulla – kui ta avastas, palju tööd tuleb teha, siis ta arutas naisega seda asja ja otsustas, et parem ikka ei hakka tulema. Ametlik tööaeg on meil kella üheksast hommikul öhtul kuueni, aga kui öhtul kella üheksa paiku siia sisse astud, siis veerand sellest saalist on ikka inimesi täis.

See ei ole meil eesmärk, et inimesed peavad töötama 24 tundi ööpäevas, aga see on lihtsalt vajadus – ei saa panna rongi või laeva seisma ja tihti peale on sind just siis vaja, kui tahaksid kodus olla. Ma ei tea, kuidas uudistega on, aga tõenäoliselt kipuvad need ka öhtusel ajal mõnikord tulema või nädalavahetustel.

Miks Tarcona üldse Eestis tegutseb? Aga miks mitte? Üks on geograafiline asukoht, mis on selles äris sobiv. Väga palju naftasaadustest liigub Venemaalt välja, mis tähendab seda, et meil on hea istuda siin Venemaa kõrval, saada aru sellest ruumist, rääkida sedasama keelt. Ja teistpidi oleme Lääne-

TARCONA juhi Sulev Loo sõnul kulutab firma töötajate koolitamisele vähemalt pool aastat. Seetõttu pööratakse ka palju tähelepanu töötajate motiveerimisele.

FOTO: ERIK PROZES

Euroopa ja lääne maailma serval. Jälle saame sel-
lest ruumist aru. Eks see seal on tulnud. Ja ka meie
kõrged palgad võrreldes muu maailmaga siiski ei
ole ju nii kõrged.

Ma arvan, et me juhime siin väga efektiivset lo-
gistilist osakonda, aga maailmatasemega võrrel-
des oluliselt kasumlikumalt. Kui vaadata palga-
taset, siis meil tundub see kõrge, aga teistpidi me
müüme ka kallist oskusteavet, meil on palgal üks
koristaja ja madalapalgalisi meil lihtsalt ei ole.
Meie inimestel on kõigil kõrgharidus ja suhteli-
selt ainulaadne kogemus.

Kas tööturul teatakse Tarconat hästi? Mitte üle-
liia palju ja see teeb meil töötajate leidmise keeruli-
seks. Eesti mõistes oleme spetsiifilised ja kogemus-
tega inimesi leida on juba võimatu. Küllalt palju lä-
heb aega inimeste koolitamise peale.

**Head inimesed olete turult ära noppinud - mis
siis praegu?** Inimesi kasvab ju peale ka kogu aeg.
Ettevõtte kasvab ja töö läheb järjest keerulisemaks.
Mida keerulisemaks äri läheb, seda rohkem lä-
heb inimtunde tehingute peale, lepingu peale ja
selle kaudu peame inimesi juurde võtma. Erine-
vad regioonid ja uued kaubagrupid tulevad juur-
de. Enam me ei ole nii palju suunatud Venemaale,
meil on ka Ladina-Ameerika, Aafrika, Aasia. Ini-
mesi kasvab siin peale, aga oleme Lätist-Leedust
võtnud, Peterburist.

Need inimesed kolivad siis selleks Tallinna? Jah.
Venemaal on vastav merealane haridus. Leedus ja
Lätis õpetatakse merendust, merekaubandust ja
naftasaaduste logistikat. Eestis need erialad üle-
liia populaarsed ei ole.

Mõni aasta tagasi käisin Tallinna tehnikaüli-
koolis küsimusega, et võib-olla hakata ette val-
mistama inimesi. Ei olnud huvi. Me tegelikult üri-
tame pakkuda inimestele, nagu te siin välja toote,
kõrget palka ja ma ise usun ka, et huvitavat tööd.
Aga kui ülikooli tasandil on null huvi selle vastu,
siis see on mõneti kummaline.

Võimas tegija maailma naftaäris

Tarcona omanik Gunvor Group kuulub praeguseks maailma suuremate naftakauplejate sekka, kelle aastakäive ligines 2010. aastal 50 miljardi euroni.

Gunvori kontserni ettevõtted on tegelikult ka Tarcona ainu-
kesed kliendid. Gunvori tekke-
loos mängis olulist rolli Eesti. Ni-
melt kohtusid kaks Gunvori põ-
hiomanikku, venelane Gennadi
Timtšenko ja rootslane Torbjörn
Törnqvist, 1990ndate keskel just
eestlastest naftaärimeeste Endel
Sifi ja Aadu Luukase kaudu.

Gunvori tormiline areng al-
gas aastal 2003, kui Jukose suur-
omanik Mihhail Hodorkovs-
ki arreteeriti ja tema firma järk-
järgult hävitati. Gunvor sai enda
kätte enamiku Jukose naftavoo-
gudest ning kontrollib praegu
vähemalt kolmandikku Vene-
maalt väljuvast naftast.

Kolmas omanik. Timtšenko ja
Törnqvisti kõrval on ettevõttel
veel kolmas omanik, keda kaks
esimest on kord nimetanud fi-
nantsinvestoriks, kord jälle kuu-
lub see osalus firma enda töö-
tajatele. Ametlikult jooksevad
Gunvori omanikud *offshore*-fir-
made kaudu vette. Gunvori juh-
tiv Törnqvist ütles mullu Rootsi

50
miljardi euroni küün-
dis Tarcona omaniku
Gunvor Groupi käive
2010. aastal.

riigitelevisioonile antud interv-
juus, et ei pea ettevõtte omanike-
ringi avalikustamist vajalikuks.

Putini vari. Salatsemise ja kiire
edu tõttu pärast Jukose lõhku-
mist on spekulieritud, et Gun-
vori äri aluseks on soojad ja kor-
ruptiivse varjundiga suhted Vene-
maaa võimaladvikuga.

On spekulieritud, et taas Vene-
maaa presidendiks valitud Vla-
dimir Putinil võivad firmas olla
ärihuvid. Töestust sellele saadud
pole, kuigi on fakt, et Timtšenko
ja Putin tunnevad teineteist vä-
hemalt 1990ndate algusest.

Putin kinnitas mullu sep-
tembris avalikult, et tal puudub
igasugune huvi Gunvoris ja Tim-
tšenko teistes ärides. Ka Timtšen-
ko on neid kahtlusi korduvalt
tõrjunud.

Ä Edetabel

Parima palga maksjad

keskmine töötasu 2010, eurodes

KOHAD 1-25

1. TARCONA	VEONDUS JA LAONDUS	4 079
2. SKYPE TECHNOLOGIES	INFO JA SIDE	3 314
3. ASTRAZENECA EESTI	TEENUS	3 173
4. Estneti	Info ja side	3 158
5. Eurokontor	Konsultatsioonid	2 823
6. Toyota Baltic	Kaubandus	2 777
7. Merck Sharp & Dohme	Tervishoid, sotsiaalhoolekanne	2 709
8.-9. Antalis	Kaubandus	2 704
8.-9. Quintiles Estonia	Haridus ja teadus	2 704
10. Sanofi-Aventis Estonia	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 659
11. GlaxoSmithKline Eesti	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2 562
12. Raidla Lejins & Norcous Advokaadibüroo	Konsultatsioonid	2 524
13. Icefire	Info ja side	2 495
14. Advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene	Konsultatsioonid	2 476
15. KMG Ehitus	Ehitus	2 451
16. Stipend	Ehitus	2 445
17. Lennuliikusteeninduse	Veondus ja laondus	2 375
18. BO-Soft	Info ja side	2 312
19. Asbrem	Ehitus	2 305
20. Teedemeister	Konsultatsioonid	2 298
21. Advokaadibüroo Varul	Konsultatsioonid	2 285
22. Panaviatic	Konsultatsioonid	2 258
23. Affecto Estonia	Info ja side	2 225
24. Alandia Engineering Estonia	Tööstus	2 207
25. Kühne + Nagel	Veondus ja laondus	2 199

KOHAD 26-50

26. Vopak E.O.S	Veondus ja laondus	2 176
27. Advokaadibüroo Borenius OÜ	Konsultatsioonid	2 160
28. Liewenthal Electronics	Info ja side	2 134
29. Eesti Loots	teenused	2 121
30. Nets Estonia	Teenus	2 102
31. VideoB	Info ja side	2 083
32. Berlin-Chemie Menarini Eesti	Konsultatsioonid	2 065
33. Teleplan Estonia	Elektroonika	2 064
34. Baltic Agro	Kaubandus	2 056
35. Hireright Estonia	Info ja side	2 054
36. ALSO Eesti	Info ja side	2 051
37. KIT FINANCE EUROPE AS	Finants	2 041
38. Eesti Väärtpaberikeskus	Finants	2 036
39. Nycomed Sefa	Kaubandus	2 003
40. Tieto Estonia	Info ja side	1 991
41. Raintree Estonia	Info ja side	1 990
42. Columbus IT Partner Eesti	Info ja side	1 982
43. Neste Eesti	Kaubandus	1 972
44. Sertifitseerimiskeskus	Info ja side	1 958
45. Stipend Construction	Teenus	1 947
46. Medisoft	Info ja side	1 945
47. Metsäliitto Eesti	Kaubandus	1 936
48. HT Laevateenindus	Teenus	1 935
49. NCC Ehitus	Ehitus	1 927
50. Nordmet AS	Hulgikaubandus	1 917

KOHAD 51-75

51. Proekspert	Info ja side	1 914
52. Saybolt Eesti	Keemiatööstus	1 898
53. Profit Software	Info ja side	1 894
54. Transgroup Invest	Veondus ja laondus	1 882
55. Hobbiton	Ehitus	1 879
56. Linxtelecom Estonia	Info ja side	1 877
57. Saint-Gobain Ehitustooted	Ehitus	1 875
58. Estonian Air Regional	Veondus ja laondus	1 873
59. Viasat	Info ja side	1 865
60. IPTE Automation	Tööstus	1 855
61. LAWIN Lepik & Luhaäär Advokaadibüroo	Konsultatsioonid	1 852
62. Net Group OÜ	info ja side	1 849
63. Logica Eesti	Info ja side	1 847
64. Kanal 2	Meedia	1 838
65. Regio	Info ja side	1 831
66. Krediidinfo	Teenus	1 828
67. Telora-E	Ehitus	1 814
68. Vesta Terminal Tallinn OÜ	Veondus ja laondus	1 802
69. Ühinenud Ajakirjad	Meedia	1 796
70. DSV Transport	Veondus ja laondus	1 795
71. Playtech Estonia	Info ja side	1 785
72.-73. Henkel Makroflex	Keemiatööstus	1 778
72.-73. Kuusakoski	Kommunaalmajandus	1 778
74. Konekesko Eesti	Kaubandus	1 774
75. Sanoma Baltics	Meedia	1 773

KOHAD 76-100

76. DeLaval	Kaubandus	1 761
77. Netlead	Kaubandus	1 760
78. Kaarli Hambapolikliinik	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1 754
79. Astlanda Ehitus	Ehitus	1 752
80. Tallinna Elektri jaam	Tööstus	1 751
81. If P&C Insurance AS	Finants	1 747
82. Eesti AGA	Kaubandus	1 740
83.-84. DPD Eesti	Veondus ja laondus	1 737
83.-84. Teede Tehnokeskus	Ehitus	1 737
85. IFI Ehitus	Ehitus	1 736
86. Volvo Estonia	Kaubandus	1 731
87. DBT	Laadungikäitlus	1 727
88. Elering	Energeetika ja gaas	1 697

„Palk vaadatakse igal aastal üle, kõigil seda ei tõsteta, läheneme personaalselt, tulemuste ja arengu järgi. Noored, kes hästi arenevad, saavad eeldada ka kiiremat palgakasvu.

Icefire OÜ juhatuse liige Jüri Kirme

PARIMAD PALGAMAKSJAD

Väike IT-turg tõstab palka

KATRE PILVINSKI
katre.pilvinski@aripaev.ee

Meie IT-turu väiksus ja samas kasvav nõudlus spetsialistide järele on tekitanud olukorra, kus Eesti parimad palgamaksjad on suures osas tehnoloogifirmad. Kõrget palka makstakse nii heade töötajate leidmiseks kui ka hoidmiseks, põhjendas Äripäeva edetabelis 13. kohal asuva IT-teenuste ettevõtte Icefire OÜ juhatuse liige Jüri Kirme töötajate keskmist 2495eurost kuupalka. "Kuna soovime klientidele pakutava töö kvaliteeti kõrgele hoida, siis peame seda loomulikuks," lisas ta.

Icefire hoiab põhipalgad kõrged. "Kui firmal läheb hästi, siis otsustatakse aasta lõpus, milline osa kasumist läheb boonusteks. Boonuseid saadakse vastavalt isiklikule tööpanusele, motivatsioonile ja tulemustele kogu aasta jooksul," rääkis Kirme.

"Kindlasti profileerime ennast palgaturu tipu, me tahamegi seal tipus olla," tundis ta uhkust.

Hea töötaja leidmine pole Kirme hinnangul alati kergete killast, kuid kuna Eesti IT-turg on väike, siis kogenud töötajate värbamisel üldjuhul juba teatakse inimesi, keda tööle tahetakse. Töökuulustuste kaudu tulevad eelkõige noored. Tööjõu voolavus on Icefire's madal, viimastel aastatel on lahkunud vaid mõni inimene.

Kuigi heade IT-spetsialistide leidmine on Eestis mõnikord omaette väljakutse, ei tööta praegu firmas välismaalasi ja tööjõudu välismaalt pole ka aktiivselt otsitud. "Me pole endale väga kiiret laienemist eesmärgiks seadnud, oleme aastatega rahulikult arenenud. Samas hindame oma kogemuse

põhjal, et hüppeliselt kasvava töömahu korral jääks kindlasti kohalikust tööjõust puudu," tões Kirme.

Kriis külmutas palgad. Majanduskriisi mõjust rääkides ütles Kirme, et seni pole nad töötasu langetama ega ka kedagi koondama pidanud. Paar aastat olid küll palgad samal tasemel, kuid hiljem sai jälle tõstma hakata. "Palk vaadatakse igal aastal üle, kõigil seda ei tõsteta, läheneme personaalselt, tulemuste ja arengu järgi. Noored, kes hästi arenevad, saavad eeldada ka kiiremat palgakasvu," vihjas ta.

Kui IT-sektor on juba mõnda aega püsinud vanakummatult parimate palgamaksjate edetabeli tipus, siis selleks, et Eestis üldiselt keskmine palk kiiremini tõuseks, soovitas Kirme ameeriklasi kuulda võtta, kes ütlesid: tarbida, tarbida, tarbida. "Eesti puhul täiendaks: eksportida, eksportida, eksportida. Kõik me peame õppima targemini tööd tegema ja julgus tulevikku investeerida peab kasvama," lausus ta.

IT kõrval paistab silma meditsiin. Palgaedetabeli ladviku teine domineeriv sektor on meditsiin. 2562eurose keskmise töötasuga asub palgatabelis 11. kohal ravimi- ja biotehnoloogiafirma Glaxo-SmithKline Eesti. Firma meditsiiniala juht Toomas Pruunsild selgitas head kohta firma eripäraga: ettevõtte tegutsemisampluaas on palju väga spetsiifilisi tööloike, mis eeldavad kõrgetasemelist erialast haridust ning pikaajalist väljaõpet.

Pruunsild nentis, et tööandjana panustavad nad suurel määral personali pidevale arendamisele ja koolitamisele ning nende standardid töötajatele ja töö kvaliteedile on kõrged.

"Kõrge standard ja eetika on meie töökultuuri põhialus ja oma töötajatelt ootame samade väärtuste kandmist. Me hindame oma valdkonda häs-

ti tundvaid spetsialiste ning pühendumust tööse, mis realiseerub heades töötingimustes- ja keskkonnas," rääkis Pruunsild.

Hästi tasustatakse ka insenere. Palgaedetabelis 33. kohal asub elektroonika- ja optikaseadmete remondiga tegelev Teleplan Estonia OÜ, kus keskmise töötasu kuus on 2064 eurot. Firma juhatuse liige Aivar Elbrecht rääkis, et enamus nende töötajatest on tehnikaala insenerid ja on kõrgemalt tasustatud kui näiteks operaatorid või muud töölised. "Firmas on üle poole töötajatest insenerid," lisas ta.

Tulekul uus palgatõus. Vaatamata heale palgala ei ole töötajate leidmine Elbrechti sõnul praegu lihtne. "Oleme kasutanud ka välistööjõudu, aga praegu on enamik töötajaid kohalikud. Kuna tegemist on kontserniga, siis saame vajadusel alati kasutada ka teiste tehaste või üksuste ressursse ühisprojektides." Samuti leitakse töötajaid tutvuste kaudu. "Tööjõu voolavus on meil siiski madal. Kindlasti on hea palk üks tegija, mis inimesi kinni hoiab, kuid huvitav töö ka," märkis ta.

Elbrecht mõnis, et sel aastal kavatsetakse töötajate palku tõsta ning osaliselt on seda ka juba tehtud. Tema sõnul toob Eestisse kiirema keskmise palgatõusu eksport ja tootlikkus. "Osta-müüvaheta – see ilmselt pikas perspektiivis olukorda ei paranda," lausus Elbrecht.

Peamiselt äriameestele eralende pakkuv Panaviaticus oli keskmine palk 2258 eurot. "Mõned ametid on meil hinnatud, kuid kogu personal ei saa sellest kasu. Üldpilti muudavad mõningate töökohtade palgad. Osakonna ülemad ja piloodid saavad firmas kõige paremat palka," selgitas Panaviaticu juht Aleksei Kulakovski. Temale valmistas peavalu Estonian Air, kes ostab Panaviaticust töötajaid üle.

Ä Kommenteer Addinol on püsinud tõusutrendis

TIINA SULJA
TIO. kohal asuva Addinoli Ida-Euroopa ärijuht

Tänavu täitub Addinol Mineralöl Marketingil 20 aastat tegutsemist Ida-Euroopas. Nende aastate jooksul on välja kujunenud ka stabiilne palgasüsteem. Lühidalt öeldes – kuidas töö, nõnda palk. Meie hallata on kaheksa riiki.

Kõikide nende kaheksa riigi müügiühid elavad ja töötavad Eestis ja saavad siin ka palka. Firmasiseselt on iga riik iseisev majandusüksus ehk projekt oma tulude ja kuludega. Reegel on selline, et kui vastava riigi projekt on kasumlik, saab müügijuht lisaks igakuisele põhipalgale aasta lõpus lisatasu.

Kuna oleme sakslaste omanduses ettevõtte, siis on hea tõdeda, et oleme omanikega palgasüsteemi osas mõistlikule kokkuleppele jõudnud, mis motiveerib ja stimuleerib kogu meeskonda anda endast maksimum ühise ürituse nimel. Tagasilööke (ka palkades) on esinenud suure majanduslanguse aastatel (1998 ja 2008), ülejäänud aegadel oleme suutnud püsida tõusutrendis.

ICEFIRE OÜ juhatuse liikme Jüri Kirme (paremal esimene) sõnul on firma soov olla palgaturu tipus. FOTO: ERIK PROZES

Ä Edetabel

Parima palga maksjad

keskmise töötasu 2010

89. Kaefer	Konsultatsioonid	1691
90. Levira	Info ja side	1682
91. The Division	Reklaamindus	1680
92. EMT	Info ja side	1679
93. Cybernetica	Info ja side	1667
94. Tele2 Eesti	Info ja side	1666
95. Baltem	Kaubandus	1662
96. Uponor Eesti	Kaubandus	1657
97. SGS Eesti	Teenus	1651
98. Avies	Veondus ja laondus	1647
99.-100. Eesti Loto	Meelelahutus ja vabaaeg	1646
99.-100. Henkel Balti	Kaubandus	1646

KOHAD 101-125

101. Oriola	Kaubandus	1634
102. Air Maintenance Estonia	Teenus	1620
103. Kunrex	Masina- ja metallitööstus	1616
104. Advokaadibüroo Sorainen AS	Konsultatsioonid	1615
105.-106. Baltflex	Kaubandus	1610
105.-106. Telegrupp	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1610
107. Tschudi Shipping Company	Teenus	1601
108. MicroLink Eesti	Info ja side	1595
109. Simeon Transport	Veondus ja laondus	1588
110. ADDINOL Mineralöl Marketing	Kaubandus	1587
111. Hydroscand	Kaubandus	1584
112. Swecon	Kaubandus	1566
113. SEB Panga Grupp	finants	1564
114. Itella Information	Teenus	1561
115. Kone	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1557
116. Rudus	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1549
117. Advokaadibüroo Lextal OÜ	Konsultatsioonid	1543
118. JCDecaux Eesti	Reklaamindus	1541
119. Oiltanking Tallinn	Veondus ja laondus	1540
120. Tallinna Sadam	Veondus ja laondus	1539
121. Scania Eesti	Kaubandus	1530
122. Palmse Mehaanikakoda	Masina- ja metallitööstus	1526
123.-124. Diesel Service	Teenus	1524
123.-124. Fund Ehitus	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1524
125. Ramboll Eesti	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1518

KOHAD 126-150

126. SEB Liising Grupp	Finants	1517
127. Karl Storz Video Endoscopy Estonia	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1513
128. TV 3	Meedia	1504
129. E.R.S.	Veondus ja laondus	1500
130. Monier	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1495
131. TNT Express Worldwide Eesti	Veondus ja laondus	1490
132.-133. Marfin Pank Eesti AS	finants	1488
132.-133. Estonian Cell AS	tootmine	1488
134. Pärnu Hambapolikliinik	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1483
135. Sandmani Grupi	Kaubandus	1479
136. SLO Eesti	Kaubandus	1474
137. Jakoteks	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1470
138-139. Ravilto	Tööstus	1469
138-139. Würth	Kaubandus	1469
140. Pipelife Eesti	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1467
141. Wihuri	Kaubandus	1465
142. Swisshotel Estonia	Hotellid, restoranid, catering	1464
143. Inchcape Motors Estonia	Kaubandus	1463
144. BDO Eesti	Finants	1462

OOTAME TEID 16. RAHVUSVAHELISELE EHITUSMESSILE

11. - 14. aprillini 2012 EESTI NÄITUSTE MESSIKESKUSES

Eesti ehitab
Estbuild
2012

11. aprillil kell 11-18
12. aprillil kell 10-18
13. aprillil kell 10-18
14. aprillil kell 10-17

Eesti Näituste AS Pirita tee 28 Tallinn 10127
tel 613 7337 e-post: estbuild@fair.ee www.fair.ee/eestiehitab

Head palka saab üksikutes firmades

A RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

Eestlaste palgad on kasvanud pärast taasiseseisvumist galopeerivas tempos. 2011. aasta keskmine veidi üle 800 eurone kuutasu võrdub enam-vähem täpselt 1993. aasta keskmise aastapalgaga. Kui Portugali keskmise palga oleme peaaegu kätte saanud, siis Soome (keskmine kuutasu u 3000 eurot) ja Taani (u 5000 eurot) näivad olevat küündimatus kauguses.

Tegelikult on ka Eestis selliseid töökohti, kus võib Soome keskmist töötasu teenida. Täna avaldatud edetabel näitab, et Eestis on ettevõtteid ja sektoreid, kus võib head palka teenida juba praegu.

Teist aastat järest. Täna Äripäev püüab juba teist aastat järjest muuta pilti Eesti palgaturust läbipaistvamaks ning avaldab Eesti parimate palgamaksjate edetabeli.

Kui eelmisel aastal võtsime edetabeli koostamisel aluseks paarsada Eesti suurimat maksumaksjat ja suurema käibega firmat, siis seekord on edetabel täiuslikum. TOP on kokku pandud enam kui 2000 äriühingu andmete baasil, kus töötab vähemalt veerandsada inimest.

Töötajate arv on edetabeli koostamisel võetud aluseks, sest väiksemate firmade puhul võivad üksikud kõrgepalgalised viia koondpalgakulud hüppeliselt üles.

Kuna keskmise töötasu arvestamisel on aluseks võetud ettevõtte palgakulu ja keskmise töötajate arv, siis peab arves-

tama et tööjõukulude alla kuuluvad lisaks palgale, preemia-tele, puhkusetasudele teinekord ka mitterahalised kompensatsioonid. Tõenäoliselt see aga tervikpilti oluliselt ei mõjuta. Samuti ei mõjuta tervikpilti oluliselt see, et tegemist on 2010. aasta aruannetest võetud andmetega.

Edetabelit troonivad oodatult IT-firmad. See on ka loogiline, sest kellel veel on võimalik nii lihtsalt oma teenuseid globaalsel turul turustada kui mit- tehnoloogiafirmadel.

Ravimifirmad. Kõrgetel kohtadel on ettevõtted, kelle tegevuseks on müügitöö. Nii näiteks on esitolina seas viis firmat, mis turustab globaalsete ravimifirmade toodangut. Edetabelis on kõrgetel kohtadel ka autode ja ehitustarvete müüjad.

Edetabeli esiosas ei ole aga finantsteenuste pakkujaid, ehkki ametliku statistika järgi on Eestis pangandus- ja kindlustussektori töötajate keskmine palk võrdne IT-sektoriga (1300–1400 eurot). Põhjuseks võib olla pangandussektori konsolideeritus ehk mõne suure panga töötajaskond on nii-võrd suur, et madalapalgalised (klienditeenindajad, tellerid) võivad keskmist töötasu alla viia. See loomulikult ei tähenda, et finantssektoris oleks madalad palgad. Näiteks ulatus ettevõtete nõustamisega tegelevas SEB Enskildas tööjõukulu töötaja kohta umbes 5100 euroni kuus, kuid töötajate väikese arvu (kaheksa) tõttu nad edetabelisse ei pääse.

A Võrdlus Eesti palgaturul on olnud 6 ajajärku

Suuremal graafikul on sektorid, kus on makstud keskmisest märgatavalt kõrgemat palka

FINANTSSEKTOR on olnud viimasel 20 aastal stabiilselt kõrge palga maksja. Väiksemal graafikul on keskmine palk sektorite lõikes 2010. aastal. Ettevõtted on palgatabelis reastatud samuti 2010. aasta aruannete alusel.

1000

800

600

400

200

0

1,36

ENERGEETIKUTE JA KAEVURITE AJASTU
1992-1995 maksti mäetööstuses, elektrienergia-, gaasi- ja veevarustuses 1,36 korda kõrgemat palka võrreldes Eesti keskmisega. Hästi maksti ka ehitajatele ja veondusega tegelejatele.

2,16

PANKURITE AJASTU
Finantssektor on olnud kogu aeg hea palgaga, aga kuldaeg oli 1990ndate teisel poolel, kui selle sektori keskmine palk ületas Eesti keskmist 2,16 korda. Näiteks 1997. aastal kasvasid finantssektoris palgad veerandi võrra.

1,29

RIIGIAMETNIKE AJASTU
Vene finantskriisi järel ehk ajavahemikus 1999-2002 oli palgaturul hea aeg avalikus sektoris, kus tasu oli 1,29 korda kõrgem Eesti keskmisest.

PARIMAD PALGAMAKSJAD

IT-mehed ja pankurid riisuvad koore

A KATRE PILVINSKI
katre.pilvinski@aripaev.ee

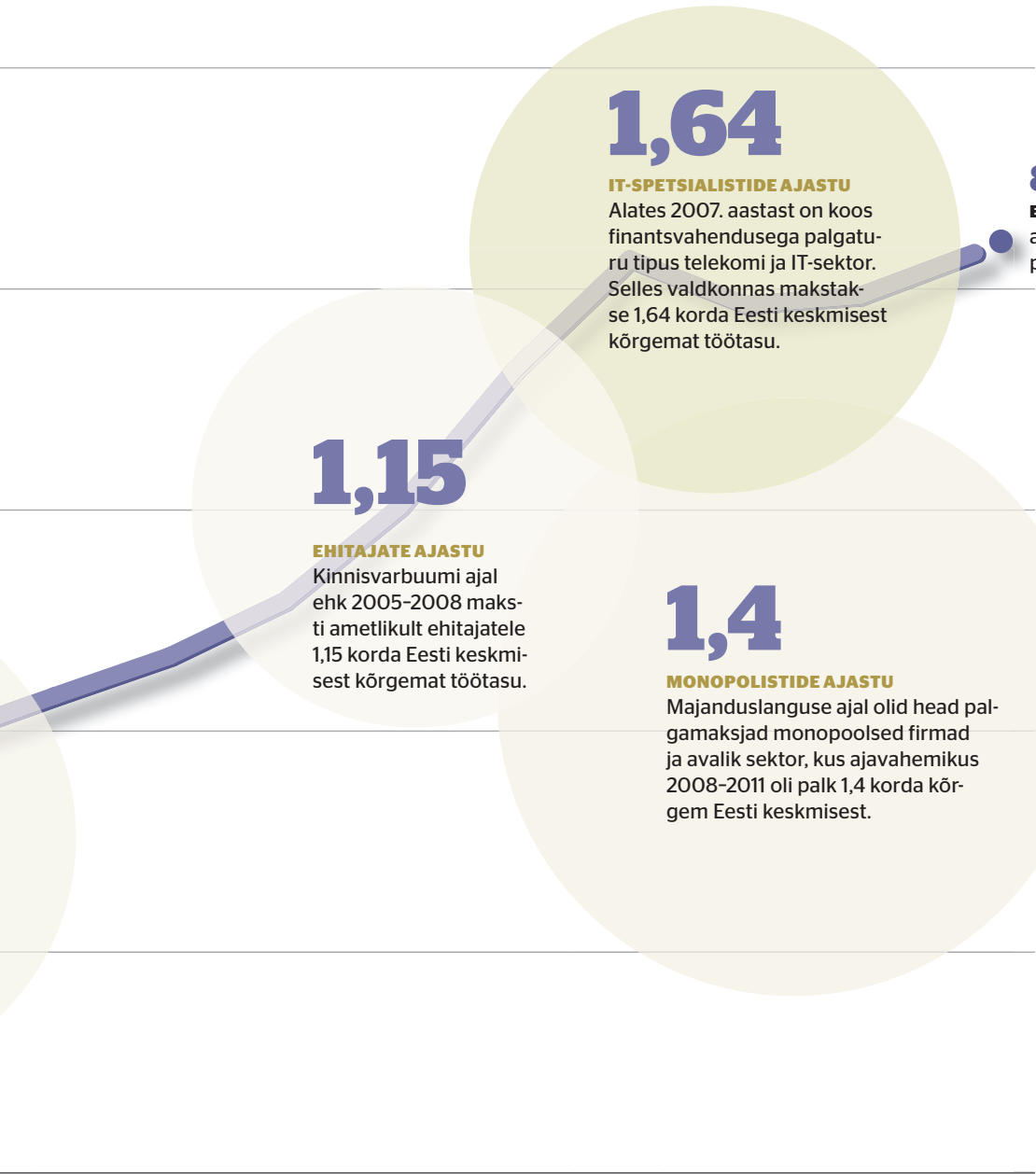

Kõige pikemat aega on Eestis parimat palka noppinud nii pankurid kui ka IT-inimesed. Eksperdid ei näe, et ka lähitulevik võiks sissetulekute osas suuri muutusi tuua.

"IT-kuldajastu kestab, kuid selles äris on ka erinevaid töötajaid – on neid, kes ekraani pealt tolmu pühivad ja tehnikat hooldavad, aga teised on sellised, kes on tarkvara loojad ja nende järele kasvab maailmas vajadus päris kindlasti," lausus Arengufondi majandusekspert Heido Vitsur. Tema sõnul muutub nende töö järjest keerulisemaks ja nõudlikumaks, sest esiteks nõudlus on suur ja teiseks süsteemid muutuvad järjest kavalamaks. "Võtame kas või küberturvalisuse, nad peavad olema häkkeritega peaaegu võrdsed, et toime tulla piraattarkvara ja viirustarkvaraga, jms. Siin on vähemalt lähemateks aastakümneteks täiesti lõpmatu tegevuspõld," lisas Vitsur.

Kui räägitakse tööstusliku tootmise Euroopasse ja Ameerikasse tagasitoomisest, siis peetakse Vitsuri sõnul silmas intelligentseid tehaseid, kus on vähe tööjõudu ning automaat- ja robotsüsteemid töötavad tarkvara peal. Tema sõnul jääb lihtsaid töökohti üha vähemaks.

Panganduses suured palgakäärid. Pangandus ja finants- ning IT-sektor jäävad ka majandusteadlase Raul Eametsa hinnangul kõrgepalgaliste osas domineerivateks sektoriteks. "Panganduses on igal pool mujal maailmas kõrgemad palgad, mis on normaalne, ja need jäävad alati kõrgemaks. Aga

03 04 05 06 07 08 09 10 11

see on hea, et IT-sektor domineerib, see näitab, et seal toimub areng ja raha liigub. Kuid see näitab ka seda, et seal pole piisavalt tööjõudu," rääkis ta. Isegi kui järelkasv oleks parem, ei arva Eamets, et IT-palgad hakkavad kahanema. "Küsimus on pigem selles, et IT-vennad on nii rahvusvahelised, et siin on pigem toimunud palgataseme liikumine rahvusvahelisele tasemele lähemale," lisas ta. "Panganduses on pigem see, et käärid sini- ja valgekraade vahel on väga suured," märkis Eamets. Teadlase sõnul viivad panganduse keskmise palga üles mõned väga kõrgelt makstud juhid. "Ma arvan, et keskmise telleri palk pole midagi väga imetlusväärset," sõnas ta. Samas mäletab Heido Vitsur aegu, kui lihtne teller sai rohkem palka kui ülikooli õppejõud.

Spetsialiseerumine ja tööjaotuse süvenemine muudab turgu. Vitsuri sõnul on viimase 20 aasta jooksul üks kõige suurem mõjutus palga- ja tööjõuturul olnud lihtsa töö otsa saamine, mis on tingitud ärakolimisest või asendamisest keerulisemate tehnoloogiatega. Ettevõtted ei osuta vajaolevat teenust enam ise, vaid hakkasid seda sisse ostma spetsialiseeritud organisatsioonidelt. Kui varem oli igal firmal oma IT-spetsialist, siis nüüd ostetakse teenust Vitsuri sõnul IT-firmadelt sisse. Koristajaid enam ei ole, ostetakse koristusteenust sisse. Kinnisvara ei ole, renditakse ja ostetakse kinnisvara hooldusteenust sisse, tõi ta näiteid. Tööstustootmises saab ka tehnoloogia ja kogu logistika sisse osta. "Spetsialiseerumine ja tööjaotuse süvenemine ja keerukamaks muutumine ja spetsialiseerumist ja tööjaotuse paremast korraldamisest kasumi saamine. Ja see ongi praegu maailmas asju edasi viinud ja produktiivsust tõstnud," sõnas Vitsur. Eametsa sõnul on palku enim läbi aegade mõ-

jutanud majanduse struktuur ja üldine konjunktuur. "Kui meil läksid pangad välismaiste omanike kätte, siis kindlasti panga tippjuhtkonna tasud ei saa olla väga teistmoodi nagu Soome ja Rootsis. Ja kui me räägime ehitussektori buumist, siis selleks, et vältida paremate töötajate minemist Soome, tõusid ehitussektori palgad buumiajal ca 30%," rääkis ta. Eamets ütles, et palku mõjutab ka kiire majandusareng, kuna majandus on 2000ndatel aastatel kasvanud 8-9%, siis selge, et palgad kasvavad ka. Kui Eestisse suuremaid autotehaseid või muid spetsiifilisi valdkondi, kus tekiks kõrgepalgalist tööjõudu, Eametsa sõnul ei teki, jääb ikkagi IT-sektor Eestis palkadega domineerima. "Mis on ka normaalne, sest need ongi rahvusvahelised palgad. Asjale tuleks pigem nii läheneda, et IT-sektor on üks väheseid valdkondi, kus me täna oleme jõudnud Euroopa palkade tasemele, teistes oleme nii palju maas," lausus ta. "Eks ka teiste sektorite palgad vaikselt tõusevad, see sõltub juba majandusstruktuuri muutusest, praegu ikkagi paljudes harudes me kasutame ära oma odava tööjõu efekti veel - nii palju kui seda on, aga see sulab nagu kevadine lumi," sõnas Eamets.

See on hea, et IT-sektor domineerib, see näitab, et seal toimub areng ja raha liigub. Kuid see näitab ka seda, et seal pole piisavalt tööjõudu.

Raul Eamets, majandusteadlane

Ä Edetabel
Parima palga maksjad

keskmine töötasu 2010, eurodes

145. Altia Eesti	Toiduainetööstus	1 459
146. Glass Logistics	Konsultatsioonid	1 453
147. Fujitsu Services	Info ja side	1 450
148.-149. Ramirent Baltic	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 446
148.-149. Santa Maria	Kaubandus	1 446
150 Swedbank P&C Insurance AS	Finants	1 439
KOHAD 151-175		
151.-152. JOT Eesti	Elektroonika	1 438
151.-152. KiiltoClean	Kaubandus	1 438
153. SDI Media Estonia	Teenus	1 435
154. Pärnu Sadam	Veondus ja laondus	1 432
155.-156. Toftan	Tootmine	1 431
155.-156. EG Ehitus	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 431
157. ID Süsteemide	Info ja side	1 429
158-159. Adell Taevas	Reklaamindus	1 427
158-159. Ruukki Products	Masina- ja metallitööstus	1 427
160. BCS Itera	Info ja side	1 426
161. Trigon Gardening	Kaubandus	1 425
162. CWT Estonia AS	Turism	1 416
163. Saurix Petroleum	Kaubandus	1 411
164. Valior	Kaubandus	1 407
165. LVI-Ametek	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 405
166. EBS Education	Haridus ja teadus	1 403
167. Haanpaa	Veondus ja laondus	1 401
168. Stora Enso Packaging	Tootmine	1 399
169. Lindrem	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 398
170. FLIR Systems Estonia	Tootmine	1 394
171. Unelmauto	Kaubandus	1 393
172. Vealeidja	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 388
173. Fimeca Estonia	Tootmine	1 386
174. Avon Eesti	Kaubandus	1 383
175. Äripäev	Kirjastamine	1 379
KOHAD 176-200		
176. Silveron Invest	Konsultatsioonid	1 377
177. Alexela Terminal	Veondus ja laondus	1 376
178. Onninen	Kaubandus	1 373
179. Fortum Elekter	Tööstus	1 367
180. Veho Eesti	Kaubandus	1 366
181. Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus	Kommunaalmajandus, jäätmekäitlus	1 364
182.-183. Elisa Eesti	Info ja side	1 361
182.-183. Mamako	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 361
184.-185. Siilamäe Sadam	Veondus ja laondus	1 359
184.-185. HC Betoon	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 359
186. Hansab	Teenus	1 358
187. Sales-Star	Kaubandus	1 357
188. Orica Eesti	Keemiatööstus	1 356
189.-190. Elion Ettevõtted	Info ja side	1 353
189.-190. Alberteen	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 353
191. Leonhard Weiss Viater Ehitus	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 349
192. Deloitte Audit Eesti	Finants	1 339
193. GT Projekt	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 333
194. DHL Estonia	Veondus ja laondus	1 331
195. Nordea Bank Eesti filiaal (2009 palk)	Finants	1 330
196.-197. Viking Line Eesti	Veondus ja laondus	1 327
196.-197. Swedbank Liising AS	Finants	1 327
198. Inseneriehituse	Ehitus, ehitusmaterjalide tootmine	1 325
199. Mustamäe ja Nõmme Perearstikeskus	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1 324
200. Esvika Elekter	Kaubandus	1 320

ÕPPIMINE VÄLISMAAL

Kõrgharidus - bakalaureuse programmid -
Inglismaa, Šotimaa, Taani, Holland, Šveits, Norra, Itaalia ...
Keskharidus - erakoolid - Suurbritannia, Šveits, Austria...
Võõrkeelte õpe - aastaringelt igale vanusele
ja eesmärgile...

Inglise keele õppimine Inglismaal -
suvi 2012
Ainult meil - individuaal- ja grupireisid koolilastele
vanuses 7-18, noortele ja täiskasvanutele.

Tähelepanu! Seoses Londoni Olümpiamängude läbiviimisega
soovitame tellida suveprogramme võimalikult kiiresti!

BALTIC COUNCIL
FOR INTERNATIONAL EDUCATION

Tallinn, Narva mnt 7 tel. 6998300

www.balticcouncil.org

MAJANDUSARENGUD

Pajula prognoosib tööpuuduse kasvu. Võib tulla uus masu

KAISA TAHLFELD
kaisa.tahlfeld@aripaev.ee

Eesti peab SEB analüütiku Hardo Pajula hinnangul kolme-nelja aasta perspektiivis olema valmis majanduskeskkonna järsuks halvenemiseks ning tööpuudus võib järgmisel aastal kerkida 14%ni.

"Eesti majandust on kõige enam mõjutanud meie peamiste väliskaubanduspartnerite märgatavalt halvenenud kasvuperspektiivid, mis väljenduvad eelkõige Rootsi ja Soome kindlustunde indeksi jätkuvas kukkumises. Seega on meie 2012. aasta majanduskasvu prognoos nüüd kaks korda väiksem kui sügisel pakutud 3%. Ühes sellega on kasvanud ka järgmise aasta töötuse määra prognoos, mis on nüüd 14," märkis Pajula panga prognoosis.

"Me arvame, et meie lühiajaline kasvuhinnang on suhteliselt tasakaalustatud, st tegelik tulemus võib võrdse tõenäosusega häälbida nii üles- kui ka

allapoole. Ühelt poolt võib Euroopa Keskpanka kursimuutus anda eurosoonile tõepoolest mõningase kasvutõuke, teiselt poolt võib jällegi Rootsi ja Soome majanduse oodatust halvem käekäik tõugata meid juba sel aastal uude surutisse," seletas Pajula ja lisas, et jätkuvalt tugev sisenõudlus ei tohiks siinkohal varjutada tõsiasi, et väikeses avatud majanduses jääb pikaajaliselt stabiilse kasvu allikaks ikkagi eksport.

Pilt võib järsult halveneda. "Pikemaajalised kasvuprognoosid on endiselt väga ebamääraseks. Kuigi me ootame järgmisest aastast majanduskasvu kerget elavnemist (2,5%ni), võib see olla liiga optimistlik. Euroopa Keskpank võib esialgselt küll halvima ära hoida, ent samas on üsna selge, et eurosooni võlakriisil ei ole ühtegi lihtsat kiiret lahendust. Seetõttu peame kolme-nelja aasta perspektiivis olema valmis ka majanduskeskkonna järsku halvenemiseks," hoiatas analüütik.

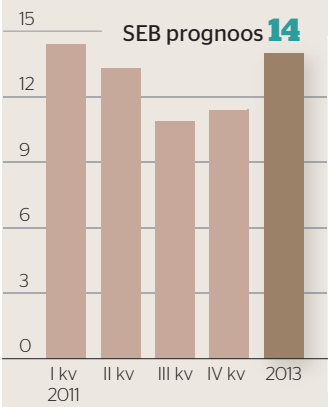
Majandusminister Jürgen Ligi nii pessimistlik pole. "Musti stsenaariume saab kirjutada alati ja see on üks Hardo Pajula oma. Aga need on ebatõenäolised võimalused ja ka SEB lähtub tegelikult

tõenäolistest. Hirmutada pole praegu kedagi põhjust ja see ainult halvendaks majandust," märkis minister e-kirjas. Liis Poll rahandusministeeriumi avalike suhete osakonnast lisas, et uue rahandusministeeriumi majandusprognoosi kohaselt kerkib Eesti sisemajanduse koguprodukt (SKP) sellel aastal 1,7% ning töötuse osas on oodata positiivsete trendide jätkumist.

Töötukassa toetub oma analüüsides rahandusministeeriumi prognoosile ja ootab samuti pigem tööturu jätkuvat paranemist. "Viimased rahandusministeeriumi prognoosid ootavad tööturu osas jätkuvat paranemist, kuigi veidi aeglasemas tempos, kui see toimus viimasel kahel aastal. Vaadates muutusi registreeritud töötute arvu, võib arvata, et see prognoos peab üldjoontes paika," märkis töötukassa analüüsiosakonna juht Anne Lauringson ja lisas, et kuigi eelmise aasta lõpus ja selle aasta alguses töötute arv sesoonsuse mõjul veidi tõusis, võib märtsi esialgsete andmete põhjal eeldada, et märtsis registreeritud töötute arv juba veidi langeb. "Need prognoosid on koostatud aga eeldusel, et majandust ei taba uus šokk. Kuivõrd Eesti on väga avatud majandusega, siis halvem majan-

Ä Prognosis Töötus kerkib taas kõrgustesse

töötuse määr protsentides

ALLIKAS: STATISTIKAAMET, SEB

Euroala tulemüür lähenemas 940 miljardile

Euroala riigid on valmistanud kokkuleppeks, mille järgi euroala päästefondide maht ehk n-ö tulemüür kerkiks vähemalt aasta jooksul 940 miljardile eurole, et vältida kriisi levikut.

Nii on kirjas täna Kopenhaagenis algava ELi rahandusministrite mitteametliku koostumise lõppdokumendi algversioonis, vahendas agentuur Bloomberg.

Tõenäoliselt otsustavad ministrid, et juulis jõustaval alalise päästemeetlusega ESMele, mille maht on 500 mld eurot,

lastakse jõus olla paralleelselt ajutisest päästemeetlusest EFSF eraldatud abilaenudega, mille maht on praegu 200 mld eurot. Lisaks lubatakse tõenäoliselt 2013. aasta keskpaigani – mil EFSF tegevuse lõpetab – kasutada ka ajutise päästemeetluse viimaseid vahendeid, mida on praegu 240 mld eurot. Seda erandjuhtudel, kui euroala valitsusjuhid nii ühehäälselt otsustavad, ning kui ESMe maht osutub ebapiisavaks, seisab dokumendis.

Saksamaa kantsler Angela Merkel hoiatas sel nädalal, et

Hispaania ja Portugal on hapanud seisus. Ning tulemüüride tugevdamist on vaja ka selleks, et veenda G20 riike ja IMF-i samuti Euroopale appi tulema. Viimased on valmis seda tegema vaid juhul, kui Euroopa esmalt ise oma panust abimeetlusesse suurendab.

Saksamaa keskpanga juht Jens Weidemann on kõrgemate tulemüüride suhtes skeptiline. "Nii nagu ei jõudnud taevase Paabeli torni, ei küüni sinna ka rahamüür," ütles ta eile Londonis Chatham House'is.

ARIPAEV.EE

Uued BMC bussid nüüd Eestis!

OÜ Renneks Kaubandus
Suur-Sõjamäe 36, Tallinn • tel 646 5140
www.bmc-baltic.eu • www.renneks.ee

RENNEKS

SEB analüütiku Hardo Pajula sõnul võib Eestis tööpuudus taas suurene-da, rahandus-ministeeriumi progoosile toetuv töötukassa ootab aga tööturu elavnemist.

FOTO: VEIKO TÖKMAN

Ligi: võis karta ka hullemat. Kasvuootus 1,7%

Rahandusminister Jürgen Ligi tutvustas eile valitsuses rahandusministeeriumi uut majandusproгноosi, mis ennustab sel aastal majanduskasvu 1,7% ning tuleval aastal 3%.

“Võis karta ka hullemat,” kommenteeris rahandusminister Jürgen Ligi uut prognoosi valitsuse pressikonverentsil, tuues põhjuseks tumedaid meeleolusid Euroopas ja arenenud tur-gudel, mis otseselt Eestit mõju-tavad.

Võrdluseks – Euroopa Komis-jon ennustas Eestile tänavu ma-janduskasvu 1,2% ja eurotsoonile tervikuna langust.

“Praegu võib öelda, et see 1,7% on juba natukene rõõmsam noot, sest et Euroopa majandus näitab selgelt stabiliseerumise meeleolusid,” ütles Ligi.

Peamine põhjus, miks rahan-dusministeerium oma selle aas-ta prognoosi 3%-lt 1,7%-le alan-das, on Ligi sõnul olukord Euroopa majanduses. Ja seda mitte üksnes eurotsoonis, vaid ka Ees-tile olulistel eksporditurgudel, nagu Rootsis.

Seniste prognoosidega võr-reldes on enim halvenenud just ekspordinumbrid. Küll aga on kosumas sisenõudlus, nii inves-teeringud kui ka tarbimine, üt-les Ligi. Positiivsed tendentsid

RAHANDUSMINISTER Jürgen Ligi sõnul sundis tänavust kasvuprogноosi alandama Euroopa majanduse olukord.

FORO: RAUL MEE

siiski jätkuvad – tööpuudus jätkab langust.

“Aasta teine pool on rõõm-sam,” ütles Ligi trende kommen-teerides. “Järgmine aasta on op-timistlikum.”

Infatsioon aeglustub tänavu 3,3%-le ja aeglustumine jätkub. Jätkub palga reaalkasv nii sel kui ka järgmisel aastal.

Täpsemad detailid avalikus-tab rahandusministeerium tu-leval nädalal.

ARIPAEV.EE

EL jäi saastekvootide vaidluses Eestile alla

Euroopa Komisjon kaotas koh-tuvaidluse õiguse üle kirjutada Eestile ja Poolale ette saastek-vootide mahte.

Euroopa Kohus lükkas eile ta-gasi Euroopa Komisjoni taotluse vaidlustada varasem kahe liik-mesriigi kasuks langetatud ots-us, vahendas agentuur Bloom-berg. Kohus otsustas, et Euroo-pa Komisjon on oma volitusi ületanud.

2009. aastal madalama ast-

me kohtus tehtud otsus tühis-tas ELi otsuse eraldada Poola-le vaid 73% ja Eestile 52% aasta-teks 2008–2012 taotletud saas-tekvootide mahust.

“Me protestisime Euroopa Komisjoni soovi vastu dikteeri-da Eestile, milline peab olema meie energiatootmise portfelli,” kommenteeris kohtu otsust pea-minister Andrus Ansip valitsuse pressikonverentsil.

ARIPAEV.EE

SEADUS

Dubleerimist nõudev seadus riigikogus

Valitsus kiitis heaks ja saatis riigikokku hädalukorra seaduse muudatuse, mille kohaselt peavad pangad ja sideettevõtjad taga-ma teenuste toimimise ka juhul, kui nad ei saa side katkemise tõt-tu oma välismaiste infosüsteemidega ühendust.

Siseminister Ken-Marti Vaher märkis, et nii praegu kui ka edaspi-di võivad elutähtsa teenuse osutajad ise valida, kas nende infosüs-teemid asuvad Eestis või mõnes välisriigis. Samas peavad asutu-sed, mille andmekogud ja kriitilised infosüsteemid paiknevad vä-lismaal, tagama, et elutähtsaid teenuseid oleks võimalik osuta-da ka infosüsteemi rikete või sidekatkestuste korral, edastas riigi-kantselei.

VAIDLUS

Eesti Pank ei taha kasumit riigiga jagada

Eesti Pank soovib kogu oma eelmise aasta kasumi kanda reservi, mitte eraldada sellest veerandit riigikassale, nagu seni on tehtud. Eesti Panga asepresidendi Ülo Kaasiku sõnul peavad nad suuren-dama reservide mahtu, kui Euroopa rahanduspoliitika eestveda-jad seavad sisse “mittestandardised laenud”, et lahendada võla-kriis. Postimehe teatel käib vaidlus 5,5 miljoni euro üle, mis moo-dustab Eesti Panga mullusest kasumist veerandi.

Euroopa Keskpanka otsus väljastada kolmeaastaseid laene kom-mertsbankadele on tõstnud riske kohalike keskpankade bilanssi-dele, ütles Kaasik agentuurile Bloomberg.

Otsus, kas suurendada reservide mahtu, võetakse tõenäoliselt vastu järgmisel Eesti Panga nõukogu koosolekul 10. aprillil, kinni-tas Eesti Panga nõukogu esimees Jaan Männik.

Möödunud aasta lõpus ulatusid Eesti reservid 374 miljoni euron, märkis keskpanga kommunikatsioonijuht Viljar Rääsk.

AMET

Müügidirektorist sai Enefiti uus juht

Aprillis asub Eesti Energia tütarettevõtte Eesti Energia Tehnolo-o-giatööstus juhatuse esimehe ametikohale Martti Kork, kes on vii-mased kaks aastat töötanud ettevõtte müügidirektori ja juhatu-se liikmena.

Kork jätkab ettevõtte senise pikaajalise juhatuse esimehe Rein Un-gerti tööd, kes otsustas märtsi lõpust ametist lahkuda.

MAKSUKOORMUS

Kaudsed maksud hakkasid kriisis kasvama

Viimase nelja aastaga kerkis kaudsete maksude osatähtsus Eesti maksutuludes 43%ni.

2008. aastal, kui algas majanduskriis, oli Eestis kaudsete maksude osa kogumaksutuludest 38%, otsestest maksudel 25% ja sotsiaal-maksetel 37%, kirjutas statistikaameti juhtivstatistik Anu Lill statis-tikablogis.

Eestis viidi sisse mitmeid muudatusi maksumäärades ning soo-dustustes, mille tulemusena oli 2011. aastal kaudsete, otseste ja sotsiaalmaksude osatähtsus maksutuludest vastavalt 43%, 20% ja 37%. Maksustamine on jõudsalt nihkunud tulu ja omandi mak-sustamiselt tarbimise maksustamise suunas, kuid sotsiaalmaksete osa maksutulul on jäänud samaks.

TÖÖTURG

Saksa töötus alanes - uus rekord

Töötuse määr Saksamaal jätkas märtsis langust, alanedes 6,7 prot-sendile, mis on kahe Saksamaa taasühinemise järel madalaim näit ning vastupidine areng paljudes teistes euroala riikides valitseva-le trendile.

Saksa tööturuameti sesoonselt korrigeeritud andmed näitasid, et töötus jätkas märtsis viiendat järjestikust kuud langust. Sedakorda vähenes töötute arv 18 000 inimese võrra, mis tähendab, et tööta on Saksamaal 2,84 miljonit inimest, vahendas agentuur Reuters.

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

26. aprillil

KOOLITAJATE KOOLITUS

Täpsem kava aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

Koolituse hind on 279 eurot (+ km). Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

Koolitaja on **AIRA TAMMEMÄE**

UUS!

Koolitus annab:

- teadmised koolitamise igihaljastest ja uutest suundadest;
- uusi tehnikaid ja harjutusi praktiliseks kasutamiseks;
- korrastatud ning värskendatud oskused ja teadmised;
- kaks uut koolitamise meetodit;
- värskeid ideid oma koolitusprogrammide sära lisamiseks;
- objektiivse ja õiglase tagasiside isiklikuks arenguks ja teiste arendamiseks.

OÜ Beta Systems (pankrotis) pankrotihaldur Tarvo Lindma müüb suulisel KORDUSENAMPACKUMISEL 42 Eesti kunstniku teost.

Enampakkumine toimub 11.04.2012 kell 17 aadressil Tuleviku tee 10, Peetri, Rae vald.

Lisainfo enampakkumisel müüdavate teoste, alghindade ning enampakkumise tingimuste kohta on avaldatud Ametlikes Teadaannetes, lehel www.varad.ee ja võrgulehel <ftp://mail.mmab.ee> (kasutajanimi: **eestikunst**; parool: **enampakkumine1**). Teostega on võimalik tutvuda ka enampakkumise kohas 30 minutit enne enampakkumise algust.

Enampakkumisel saab osaleda üksnes isik, kes on tasunud **tagatist raha 50 eurot** OÜ Beta Systems (pankrotis) arveldusarvele nr **221016413282** (Swedbank) enne enampakkumise algust.

Lisainfo: tel 664 0600, tarvo@mmab.ee

EESTIS tegutsevad kaks suuremat panka on iseseisvad juriidilised üksused, kes juhivad oma bilansse ise ja lähtuvad kohalikest omakapitali- ja likviidsusnormatiividest, kinnitas pangaliidu uus juht Priit Perens.

FOTO: ANDRES HAABU

PANGANDUS

Perens: Eesti pangandus pole Rootsi diktaadi all. Laene finantseeritakse ise

Viimase viie aastaga on Swedbank Eesti turult teeninud 586 miljonit eurot kasumit. “See raha moodustab osa meie omakapitalist ning seda pole dividendidena Eestist välja viidud,” ütles pangaliidu uus juhatuse esimees Priit Perens.

Äripäeva teemaveebis raamatupidaja.ee lugejate küsimustele vastates rõhutas pangaliidu juht ja Swedbank Eesti peadirektor Perens, et Eestis tegutsevate pankade sõltuvus välisfinantseerimisest on praktiliselt kadunud, nii et pole põhjust küsida, mis juhtuks Eesti majandusega, kui Rootsi pangandus kukuks. “Eestis tegutsevad kaks suuremat panka on iseseisvad juriidilised üksused, kes juhivad oma bilansse ise ja lähtuvad kohalikest omakapitali- ja likviidsusnormatiividest,” ütles Perens.

Finantseerimisega korras. “Kui 2007. aastal oli Eesti pankade laenude ja deposiitide suhe ca 190%, siis praeguseks on see kahanenud 123%ni,” ütles Perens. “Arvestades ka omakapitali, finantseerime me praktiliselt oma laenutegevust ise. Seega ei ole siin tegutsevatel juriidilistel isikutel Rootsi suunal kohustusi, mida nad ei suudaks täita.”

Samas tõi Perens näite ajaloost, kuidas käitus Rootsi riik 1990. aastate kriisi ajal ja ka aastatel 2008–2009, seistes hea oma pangandussüsteemi eest. “Seega ei näe ma siin väga suurt otsest ohtu. Kaudne oht võib ilmneda karmistuva laenupoliitika näol, mis mõjutab omakorda raha kättesaadavust meie majanduses,” kommenteeris ta.

”

Rahvuse alusel seatud kvooti minu teada ühelgi juhtimistasele ei ole, ehk siis me ei kauple ühe eestlase töökohta vastu teist eestlase töökohta.

pangaliidu juhatuse esimees ja Swedbank Eesti peadirektor Priit Perens

Vaatamata keerulisele turuolukorrale on Perensi hinnangul ka LHV-l olemas eeldused kasvamiseks – kui rahvusvaheline pikaajaline laenu turg neile avaneb. “LHV on tuntud ettevõtjate asutatud väike pank, kes püüab veenda kohalikke kliente, et pangal on rahvus. Arvestades LHV kapitali vähesust ja soovi kiiresti kasvada, peavad nad varsti kapitali kaasama,” ütles Perens. “Lisaks eeldab suuremate laenude andmine suuremat omakapitali.”

Perens lisas, et LHV finantseerib ennast peamiselt deposiitidest, mis on suhteliselt lühiajaline raha ja mille arvel pikaajaliste laenude andmine on riskantne ning peatselt kehtima hakkavate normatiivide kohaselt piiratud.

Tiptasemel spetsialistid. Perens tunnustas Eesti panganduses töötavate inimeste kõrget professionaalset taset. “Erkki Raasukese kõrval on meil teisi tublisid eestlasi, nagu Aivo Adamson ja Helo Meigas, nende ametikohad ei ole väga kaugel Erkki omast,” ütles Perens. “Rahvuse alusel seatud kvooti minu teada ühelgi juhtimistasele ei ole, ehk siis me ei kauple ühe eestlase töökohta vastu teist eestlase töökohta,” vastas Perens küsimusele, kas eestlased saavad Swedbankis juhtivaid ametikohti. Tema sõnul töötab praegu Rootsis Swedbanki grupi üksustes erinevatel ametikohtadel umbes 50 Eestist pärit inimest.

Samas tunnustab Perens, et muret teeb Swedbank Eesti IT-osakonna kaadrivoolavus: “See on

olnud murettekitavalt kõrge, üle 15%, ja lahenduste leidmine on üks grupi IT-juhtkonna prioriteetidest, millele tegeletakse.”

Suuri laene otsustab komiteede süsteem. Kui suures summas saab Swedbank Eesti üldse laenuotsuseid teha ja millistest summast alates tuleb Rootsist heakskiitu küsida, Perens ei avaldanud. “Suurte laenude jaoks on meil kaheastmeline komiteede süsteem, st iga otsuse jaoks on vaja maksimaalselt kahe komitee otsust,” selgitas ta.

Tema sõnul on komiteede liikmed kokku võetud grupi eri osadest ning seetõttu eraldi sellist asja nagu Rootsi komitee pole. “Võin öelda, et ka kõige kõrgema komitee liikmete hulgas on eestlasi,” lisas ta. “Mis puutub laenuotsustesse, siis näiteks viimase kuu jooksul on umbes 97% tehtud lokaalselt ehk Eesti tasandil, umbes 3% kõrgemas komitees ja 0,3% nn kõige kõrgemas komitees.”

Ettevõtete laenu taotlustele reageerib pank Perensi sõnul reeglina väga kiiresti. “Pärast taotluse esitamist võetakse tavapäraselt kliendiga ühendust ühe tööpäeva jooksul, kus siis täpsustatakse taotlusega seotud detaile. Juhul, kui ettevõtte on majanduslikku seisuga kirjeldavad aruanded olemas ja tagatiseks seatava vara kohta meil täiendavaid küsimusi ei ole, siis laenuotsuse tegemine on päeva või mõne küsimus,” ütles Perens ja lisas, et tavapäraselt kulub enamik aega kliendiga läbirääkimisele ja detailide täpsustamisele, mitte otsustamisele.

Kohus mõistis Gildilt välja üle 81 000 euro

A VIRGE HAAVASALU
virge.haavasalu@aripaev.ee

Ringkonnakohtu eilse otsusega jäeti jousse esimese astme kohtuotsus, kus mõisteti ASilt GILD Financial Advisory Services võlakirjaemissiooni korraldamisest tekkinud vaidluse tulemusena Seaside Residence Baku OÜ tarvis välja kokku koos viivise ja kohtukuludega 81 662,05 eurot.

ASi GILD Financial Advisory Services omanik, sisuliselt pankrotis oleva investeerimispanka Gild Partners partner Rain Tamm ütles telefonis, et ta ei soovi antud teemat üldse kom-

menteerida. Küsimusele, kas nad kaebavad ringkonnakohtu otsuse edasi riigikohtusse, vastas Tamm, et ka sellele küsimusele ei soovi ta vastata.

Emissioon. Vastavalt pankrotis oleva Seaside Residence Baku 18. juulil 2007 tehtud juhatuse otsusele otsustati korraldada ettevõtte võlakirjade emissioon. Võlakirjade emiteerimise eesmärk oli koguda raha Aserbaidžaanis Bakuu oblastis Mardakan-Šuvalani küla lähisel asuva maa omandamiseks ning arendamiseks, lõppeesmärgiga pärast detailplaneeringu kehtestamist

ning infrastruktuuri väljaehitamist kinnisvaraprojekt kasumlikult müüa.

Seaside Residence Baku määras võlakirjade emissiooni kogumahuks 16 500 000 eurot ja emissiooni korraldajaks ASi GILD Financial Advisory Services, kes vastavalt emissioonitingimustele oli kohustatud organisereerima võlakirjade esmalevitamise emissioonitingimustes sätestatud korrale ning tegutsema tagatisagendina investorite huvides.

2007. aasta 26. oktoobril sõlmisid osapooled nn mandaadilepingu, mille ühes punktis lepi-

ti muu hulgas kokku, et Seaside Residence Baku kohustub emissiooni korraldamise eest maksma Gildile tulemustasu kokku 217 950 eurot.

Gild esitas osutatud teenuste eest 26.10.2007 Seaside Residence Bakule arve summas 277 950 eurot, mis ka mõned päevad hiljem tasuti.

Gildi tasu. 2009. aasta detsembris valiti Seaside Residence Baku juhatuse liikmeks Avo Kuldmäe, kes võlgniku majandustehinguid puudutavate lepingute analüüsimisel märkas, et Gildile on tasutud nii käsiraha

60 000 eurot kui ka tulemustasu 217 950 eurot, s.o kokku 277 950 eurot.

Kuldmäe leidis, et Gildile on tasutud rohkem, kui mandaadilepingus sisalduva kokkuleppe alusel oleks Seaside Residence Baku pidanud Gildile tasuma, ning esitas OÜ Süvamenetlus vahendusel 25. veebruaril 2010 Gildile nõude enammakstud raha tagastamiseks.

Gild aga märkis mõni aeg hiljem saadetud vastuses, et on täitnud mandaadilepingust tulenevad kohustused vastavalt mandaadilepingus sätestatudle ning Seaside Residence Bakul puudub

esitatud nõudekirjas kirjeldatud nõue Gildi vastu.

Seaside Residence Baku taotles ka hagi esitamise päeva seisuga sissenõutavaks muutunud viiviseid 16 641 eurot.

Samuti palus Seaside Residence Baku kohtul välja mõista ASilt Gild Financial Advisory Services Seaside Residence Baku OÜ kasuks õigusliku alusega saadu 59 998 eurot, viivis 16 641,6 eurot ning kohustada ASi Gild Financial Advisory Services alates otsuse tegemisest kuni kohase täitmiseni tasuma viivist ning jätta menetluskulud kostja kanda.

Äripäev

+

Paulig

Cupsolo

Pakkumine kehtib vaid märtsi lõpuni! Pakkumine kehtib vaid märtsi lõpuni! Pakkumine kehtib vaid märtsi lõpuni! Pakkumine kehtib vaid märtsi lõpuni!

TELLI ÄRIPÄEV MÄRTSIS
JA SAAD KAASA **TASUTA**
PAULIG CUPSOLO
KAPSELKOHVIMASINA
VÄÄRTUSEGA 169 EUROT!

WWW.PAULIG.EE/CUPSOLO

Äripäeva aastatellimus +
Paulig Cupsolo kapselkohvimasin +
1 pakk Paulig Classic kapsleid = 234 eurot

Tellimiseks helista 667 0099, kirjuta tellimiskeskus@aripaev.ee või mine aadressile www.aripaev.ee/cupsolo. Pakkumine kehtib 31. märtsini 2012

ÄRIPÄEV 30. märts 2012

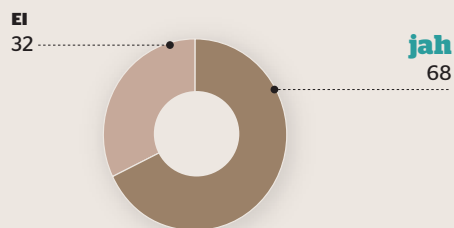
toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

GALLUP

Kütusemüüjad teevad üha uusi hinnarekordeid ja arvatakse, et kütuse odavnemist pole lähiajal oodata.

Kas olete kütuse hinna tõusu pärast muutnud firmas transpordi kasutamist?

protsent vastanutest

JAH
AIGAR KALLAS
RMK juht

Meie praegust autoparki ei saa võrrelda sellega, mis oli aastaid tagasi. See on nagu öö ja päev, me oleme muutnud oma organisatsiooni ning saanud hakkama väiksema arvu autodega. Kui kütusehinnad on nii kõrged, siis peab vägisi vaatama, kui palju autosid on, kuna meie töö on selline, mis nõuab sõitmist. Isegi kui me tahaksime elektriautot, siis töö spetsiifikast tulenevalt peame metsa saama, mis eeldab autosid, millega pääseb maastikule.

EI
MARGUS KOLUMBUS
ettevõtja

Meil on lepingud, mida peame täitma. Väga suuri muutmise võimalusi ei ole. Eks me otsime variante, kaalume elektri- ja gaasiautosid. Need autod, mis on praegu töös, teevad oma tööd samamoodi edasi. Piiranguid ehk limiite meil ei ole, GPS-seadmed on küll paigaldatud ja läbisõit on jälgitav. Kütuse hind on meile koormav ning kuulud on olulisemalt suuremad, kui planeerisime.

LUGEJA ARVAB

» **Baltika on eelarveline asutus, iga aruandeaasta lõpuks peab raha olema kulutatud, muidu ei kinnitata uut eelarvet. Mida rohkem kulutatakse, seda rohkem on uuel aastal lootust saada. Tulu? Kes sellest hoolib...**

Kommentaari artiklile "Äimä laenab Baltikale 1,5 mln eurot".

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminariid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatukubi ja infolehtede toimetus:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

ÄRILAUSE

» **Juhan Parts: Tippjuht on kõige olulisem, kõik muu, nagu näiteks järelevalvesüsteemid, on teisene.**

Majandusminister peab eelkõige oluliseks maanteeametile lahkuma sunnitud Tamur Tsätko asemele uue juhi leidmist, sest just tippjuht määrab organisatsiooni väärtushinnangud

KOLUMN

Palgatõusuks peame Eestile leidma ja valima **edulood**

Keskmine reaalsissetulek **po-**le Eestis juba kolm aastat kasvanud ja see on pannud järjest rohkem küsima, miks see ikkagi nii on. Et probleemis mingisugustki selgust saada, vaadelgem hetkeks laiemat pilti. Üldiselt makstakse töötajatele head palka ainult nendes riikides, kus suudetakse maailmaturule minevaid kaupu ja teenuseid toota väärtusahela kogu ulatuses (alates idee sünnist kuni müügini lõpptarbijale). Selliseid riike on suhteliselt vähe. Eestist maailmaturule minevate kaupade ja teenuste põhiosa tuleb töötlevast tööstusest, kus domineerivad toiduainetööstus, elektroonika-, puidu- ja mööblitööstus, metallide töötlemine, masinaehitus, turism ja transport. Paraku on meie tööstus kas lihtsa allhanke tegija või siis mujal loodud ja maailmas laialt rakendatava tehnoloogia kasutaja. Põhiline arendustegevus on nendes tootmisharudes koondunud järjest suuremal määral väheste spetsialiseeritud firmade kätte, mis asuvad väljaspool Eestit.

Lootust on. Võib tunduda, et sellises olukorras polegi meil suurt millelegi lootat. Õnneks pole asi kaugeltki lootusetu. Kui "vanades" majandusharudes pole meil erilist tehnoloogilist läbimurret lootat, ei tähenda see veel, et ka kõik uued valdkonnad oleksid meile suletud. Infotehnoloogias oleme ju seni olnud silmapaistvalt edukad. Kuiigi IT-sektor on suhteliselt väike, sobib siin saadud kogemus väga hästi uute teaduspõhiste ettevõtete loomiseks, kus palgad on senisest tunduvalt kõrgemad. Teaduspõhised ettevõtted kutsuvad omakorda ellu tootmispõhise teaduse, mis aitab neil ettevõtetel uusi kõrgtehnoloogilisi tooteid ja teenuseid välja töötada.

Eesrindlik e-riik on Eesti olnud tänu algusaastatelt saadud hooletule. Viimasel ajal pole aga valitsus IT-sektori arengut toetanud. Matemaatika populaarsust on püütud suurendada vaid matemaatika kohustusliku riigieksamiga sisseseadmisega, mis pole muidugi halb otsus, sest korraliku matemaatikaharidusega inimesi vajavad kõik tegevusvaldkonnad. Kõigil on vaja hästi tunda ka IT-d, ehkki nad võivad töötada muudel tegevusaladel. Arengufondi analüüside järgi peaks aga Eestis olema otseselt IT-alal tegutsevaid spetsialiste praegusest 2–3 korda rohkem. Vaja oleks enamgi, kuid siis kannataks juba muud erialad.

Tuleb aru saada, et Skype'i ja teiste edukate IT-firmade sünnilugu algas Tartu Ülikooli arvutuskeskuse loomisega pool sajandit tagasi. Järgneva 30 aasta jooksul oli arvutuskeskustes töötamine ja infotehnoloogia õpetamine üks mõistlikumaid, vabamaid, suhteliselt hästi tasustatud ning seetõttu ka mehitatud tegevusi. Arvutid ei ole ideoloogilised. See tähendas, et 1990. aastate Eestis oli palju kõrge tasemega IT-spetsialiste, kes suutsid jätkata pealetuleva põlvkonna koolitamist või hakkasid muutunud ja avaramas maailmas otsima endale teistsugust rakendust, mida nad tänu oma kvalifikatsioonile ja IT-sektori avatusele ning universaalsusele ka leida võisid.

Kui on piisavalt energilisi, avatud ja haritud otsijaid, tulevad ka leiud. Oli meie õnn, et olime heal tasemel just IT vallas, sest paljudes teistes valdkondades poleks me saavutatud kõrget taset enda väiksuse ja vaesuse ning endise orientatsiooni tõttu läbi raskete aegade hoida saanud. Nüüd on aga Eestis olukord, et just IT-sektoris suudame maksta oma töötajatele kõige kõrgemat töötasu. Need töötajad toodavad maailmaturule kaks korda enam, kui on sektori keskmine, ning samavõrra kõrgem on ka nende produktiivsus.

Eesti praeguse infotehnoloogilise tugevuse

HEIDO VITSUR
Eesti Arengufondi majandusekspert

» **Laias laastus on meie probleem aga see, et me pole senimaani soovinud, osanud või julgenud teha valikuid ja kontsentreerida valitud valdkonda edu saavutamiseks vajalikke ressursse.**

alus ei olnud arvutite tootmine ega Eesti muude tootjate vajadused, vaid sektori ülemaailmsest kiirest arengust pidevalt tekkivad uued võimalused ja maailmaturu nõudlus. Eesti majanduse tulevikku otsides peaksime just analoogilisest loogikast lähtuma. Meil ei ole jõudu, raha ega kogemust, et konkureerida väljakujunenud "vanade" majandussektorite arengu eestvedajatega. Selle asemel peaksime vaatama alles tekkivatesse ja kiirelt arenevatesse ning seetõttu ka valdkondadesse, mille arendust suure ja võimsad tegijad ei saa põhimõtteliseltki täies ulatuses oma kätte koondada. Sellised valdkonnad on näiteks keskkonna ja sotsiaalse innovatsiooniga seotud tegevus. Kuid siin maksab niisi leidmisel ja hõivamisel sama reegel mis meie infotehnoloogia edulooski.

Eeltingimused juhuseks. Edu ei saa ette kindlaks määrata, see sünnib juhuslikult. Kuid et selline juhus saaks muutuda tõenäoliseks, on vaja täita paar eeltingimust. Esiteks peaks selles valdkonnas tegutsema piisavalt asjatundjaid. See omakorda eeldab häid valdkonna õppetoole ülikoolides ja eelnevat heal tasemel ettevalmistust gümnaasiumis. Seega teadlikku spetsialiseerumist. Meid on vähe ja me ei suuda katta paljusid valdkondi. Kuid kui me iga kümnendiga suudaksime oma IT-sektori kõrvale luua ka ainult ühe uue enda teadmiste ja oskustele baseeruva sektori, võiks meie majandus jõuda 30 aastaga teadmispõhiste majanduste hulka.

Paarkümmend tuhat maailmaturule tootvat kõrge palga ja veel kõrgema produktiivsusega töötajat muudaks Eesti majanduslikku nägu põhjalikult, kuivõrd nende töötajate suuremast produktiivsusest saadav tulu kanduks esiteks vähehaaval siseturule suunatud teenuste sektorisse ja teiseks sunniks muutuma ka traditsioonilisi tootmisvaldkondi. Siis ei peaks ka Eesti bussijuhid enam leppima sama töö eest mitu korda väiksema palgaga kui Soomes ja leivavabrikupakendajale ei tuleks maksta nii vähe kui praegu. Lõppude lõpuks on ju maailma ühes kõrgtehnoloogilisemas riigis Jaapanis ümmarguselt ainult iga kümnes reaalmajanduses töötaja hõivatud kõrgtehnoloogilises sektoris.

Ma ei usu, et Eesti praeguste ettevõtete tellimused meie teadlastele saaksid majanduse nägu oluliselt muuta. Enamik neist on ju tulnud siia mugava asukoha ja suhteliselt odava tööjõu, mitte meie teaduspotsentsiaali või tehnoloogia pärast. Loomulikult ei tähenda see, et meie teadlased ja insenerid ei võiks siin töötavatelt ettevõtelt või ka mujalt maailmast tellimusi saada, kuid meil tuleb aru saada, et tootearendus, eriti aga perspektiivsed arendused, hoitakse kõige kiivamalt emafirma vahetu kontrolli all ning meie panus nendesse tehnoloogiatesse jääb ka parimal juhul tervikuga võrreldes marginaalseks.

Kuid ülaltoodu ei peaks meid häirima. Teaduslik allhange on tunduvalt parem töö kui lihtne tööstuslik allhange ja tänu sellistele tellimustele suudame teha töid tunduvalt laiemas spektris, kui meie oma majandus seda kannaks. Laias laastus on meie probleem aga see, et me pole senimaani soovinud, osanud või julgenud teha valikuid ja kontsentreerida valitud valdkonda edu saavutamiseks vajalikke ressursse. Oleme lasknud oma piiratud ressurssidel hajuda kõikvõimalikes suundades, saamata aru, et nii jääb meil maailmaturul läbilöögi võimeline teaduspõhine majandus sündimata, sest enamikku headest ideedest me ressursside puudusel välja ei arenda. Nad jäävad kas unustuses või võtavad nad üle need, kellel on rohkem ressursse ja riskimistahet.

ARTIKKEL ILMUS ALGSELT ÕPETAJATE LEHES

HARDO PAJULA: EESTIL ON EES KEHVEMAD AJAD. Eesti peab kolme-nelja aasta perspektiivis olema valmis majanduskeskonna järsuks halvenemiseks, usub SEB makroanalüütik Hardo Pajula.
ÄIMÄ LAENAB BALTIKALE 1,5 MLN EUROT. Eile teatas Baltika börsile aktsiakapitali vähendamisest ja vahetusvõlakirjade emiteerimisest.

KARJUS: KOOSTÖÖ KANEPIGA LÖPPES MARE PORGI TÖTTU. Kaia Kanepiga koostöö lõpetanud treeneri Silver Karjuse sõnul sai probleem alguse sellest, et tema palvel Kanepit nõustanud psühholoog Mare Pork suunas tennisisti valesti.
KAIA KANEPI LÕPETAS KOOSTÖÖ KARJU-SEGA. Kanepi ja tema senine tennisetreener ei jõudnud kokkuleppele.

TOIMETAJA VEERG

Kas me tahame olla vaid rikkad või pigem õnnelikud?

Tihti peale ajavad eesmärgipärased eestlased taga vaid numbriliselt väljendatavat edu ja rikkust. Mõneti oleme siin hagu andnud ka meie, kes avaldame oma tänases lehes Eesti kõrgeimat palka maksvate ettevõtete nimekirja. Kuid rikkuse ja kõrge palganumbri tagaajamise kõrval ei tohiks unustada püüdlemist õnnelikuse poole. On ju rikkus vaid üks õnne komponent.

Eestil läheb hästi. Maailma kontekstis on eestlased hoolimata meie pidevast ninakirtsutamisest suutnud viimase paarikümne aasta jooksul tõusta suhteliselt jõukaks. Kui võtta aluseks Maailmapanga, CIA või IMFi andmed, siis tarbijate ostujõu alusel oleme maailmas rikkuselt 44.–47. riik ehk napilt esimese neljandiku seas. Loomulikult võime olla kadeda oma Skandinaavia naabrite peale, kes on ostujõu pariteedi alusel meist kaks-kolm korda jõukamad. Aga samas võime olla uhked, et võrreldes Türgi, Bulgaaria või Rumeenia inimestega on meie ostujõud umbes poole suurem. Kõik sõltub võrdlusbaasist.

KOMMENTAAR

Eestil puudub riigifirmade juhtimisel selge strateegia

Kui sel nädalal sai teatavaks, et Eesti Energia on emiteerinud 300 miljoni euro eest võlakirju, kuid seda taas mitte Tallinna, vaid Londoni börsil, tekitas see vastakaid tundeid. Eesti Energia juhtkond põhjendas otsust soodsate tingimustega. Kindlasti on neil õigus, kuid põhjendusest tõusetub laiem teema – terav vastuolu ettevõtte ümbritsevate ja vastavalt tegevustele vahelduvate retoorikate vahel. Probleemi saab laiendada ka riigifirmadele üldiselt.

Erinevad lähtekohad. Vastavalt vajadusele esinevad erinevad retoorikad meenub vähe-malt kolm. Esiteks, kui tegutsetakse kaugetel maadel – on see Jordaania põlevkivimaardla või Londoni börs –, on Eesti Energia lihtsalt äriettevõtte, mis lähtub vaid investeringute kasumlikkusest. See oleks vastuvaidlematult õige, kui tegu poleks üheaegselt strateegiliselt olulise riigiettevõtte ja monopoli-ga. Teiseks, kui valitsusel on vaja kiiresti sularaha, pumbatak-

RAIVO SORMUNEN
börsitoimetuse juht

”
On ju rikkus vaid üks õnne komponent.

Aga kuidas on lood meie õn-nega? Võttes aluseks Suur-britannia sõltumatu mõtteko-ja New Economics Foundation arvestatava Õnneliku Planeedi Indeksi (*Happy Planet Index*), on eestlaste seis nutune.

Selles edetabelis oleme 143. riigi hulgas Angola ja Mali va-hel 131. kohal. Indeks on arves-tatud kokku kolme komponen-di põhjal: eluga rahulolu, elu-ea oodatav pikkus ning ökoloogilise jalajälje suurus ehk meie mõju keskkonnale. Eestlaste (kui ka paljude edukate töös-tusriikide) madal koht edetabe-lis on tingitud just sellest, et ka-sutame väga palju ära oma loo-dussressursside. Nii näiteks ületab

eestlaste nn ökoloogiline ja-lajälj inimese kohta maailma keskmist enam kui kolmekord-selt. Ka enesega rahulolu mõt-tes oleme indeksis väga kehvad 85. kohal ehk kahe õnnetuima riigi hulgas viiest. Ka keskmise oodatava eluea poolest oleme tabeli viimases pooles. Õnneks on pärast antud edetabeli koos-tamist hakanud meie keskmise eluea näitajad tänu meeste või-maliku eluea tõusule kasvama.

Kõik on suhteline. Indeks, mis meist parema mulje jätab on ÜRO inimarengu indeks, kus 187. riigi seas oleme igati kõrgel 34. kohal. Sealt võime lugeda, et meie plussiks on pikk haridus-tee ja inimeste kirjaoskus. Samuti näeb raport, et Eesti parlamendis on võrreldes keskmisega suhteliselt palju nai-si (viieandik), laste suremus sün-didel on madal ning inimes-te keskmine haridustase kõr-ge. Niisamuti on naiste osakaal tööjõuturul suhteliselt suur. Kui me liidame siia otsa veel ka suhteliselt kõrge kvaliteedi-ga tervishoiuteenuse ning vä-heneva töötuse, võiks öelda, et ehk polegi eestlaste seis nii-võrd hull.

rustuskindluse ja seeläbi julge-oleku. Siingi saab vaid nõustu-da, kuid strateegilisel ettevõttel võiks olla ka muid eesmärgi – näiteks elavdada kohalikku ka-pitaliturgu, jagada kasumit ko-halike investoritega ja meelita-da välisinvestoreid tulema Tal-linna börsile. Neid peaks vähe-malt valjuhäälselt arutama. Eraldivõetuna on iga eel-loetletud põhjendus selge, kuid koos on nad omavahel vastu-olus. Ilmselt ongi Eesti Ener-gia mitmenäoline või -peali-ne. Võib-olla on see täiesti nor-maalne seisund. Kuid sama pal-ju jääb ka arusaamatuks ja põh-jendamatuks. Näiteks miks just Eesti jaeinvestorile on jäänud tühjad pihud alates 2002. aas-tast, mil Eesti Energia esimest korda võlakirju emiteeris. Riigiettevõtteid puuduta-vad otsused peavad olema läbi-paistvad ja arusaadavad ning arvan, et kasumist (võlakirja-de intress) peavad saama osa ka kohalikud investorid ja toodan-gu tarbijad. Vastavate võimalus-te loomine on valitsuse teha.

30. märts 2012 **ÄRIPÄEV**
toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Ülle Tamm
31. märts (sünd 1962),
Sõnumitooja peatoimetaja

Eesti Ajalehtede Liit õnnitleb

Palju õnne!

reklaamtrükk
klaasile ja
keraamikale

www.pitser.ee
Telliskivi 60E, Tallinn
pitser@pitser.ee

www.varahaldus.ee

Eestimaa on ilus!
PUHKA EESTIMAAL
www.maaturism.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

17. aprillil **UUS!**
IDEEST ELLUVIIMISENI
Ideede elluviimise tehnikad

Koolitaja on **INDREK MARIPUU**

Koolitus annab:

- mõned lihtsad nipid ajurünnaku juhtimiseks ja meetodikad ideede genereerimiseks;
- töövahendid, et küsida oma äri kohta mis-oleks-kui küsimusi;
- oskuse panna oma meeskond leidma senisest erinevaid ideid probleemide lahendamiseks;
- oskuse võrrelda ja analüüsida erinevaid lahendusi ja valida parimad välja;
- oskuse teostada ideede esmane analüüs;
- teadmised elluviimiseks vajalikest sammudest ning eelduste loomiseks parimate lahenduste realiseerimisel.

Täpsemat kava vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee
Koolituse hind on 259 eurot (+ km). Registreerimine aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või telefonil 667 0100.

4. aprillil **Radisson Blu Hotel Olümpia Tallinn** **ÄRIPÄEVA SEMINAR**

Lemmiklektori loeng

Millised on ÕIGUSKAITSEVAHENDID kohustuse rikkumise korral?

Lektor: eraõiguse õppejõud ja jurist **ANDRES ÕIGE**

Loengu käigus käsitletavat teemad:

- Kohustuse rikkumine ja kohustuse rikkumist vabandavad asjaolud.
- Õiguskaitsevahendite kohaldamine.
- Õiguskaitsevahendid: täitmiseõue, kohustuse täitmisest keeldumine, hinna alandamine, viivis, kahju hüvitamine, lepingust taganemine ja ülesse ütlemine.

Äripäev
Radisson BLU
HOTEL OLÜMPIA, TALLINN

Seminari **soodushind** kuni 30.03.2012 registreerudes **159 eurot** (+km). Hiljem registreerujatele 199 eurot (+km). Täpsem info ja registreerimine telefonil **667 0411** või www.seminar.aripaev.ee

TÕUSJA

Stoxx 50 ettevõtte aktsiast tõusis vaid kaks. Üks oli Hispaania kütusegigant Repsol.

Repsol YPF

18,585 EUR +1,50% ▲

LANGEJA

Dividend langetas Svenska Handelsbankeni aktsia hinda.

Handelsbanken

207,10 SEK -7,13% ▼

ÄRIPÄEV 30. märts 2012

toimetaja Fredy-Edwin Esse, tel 667 0171, e-post fredy-edwin.esse@aripaev.ee

VÕLAKIRJAD

Motiveerimata juhtkond? Baltika juhtkond saab priskelt võlakirju

FREDY-EDWIN ESSE
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

Eile öösel tuli taas teade, kuidas Baltika kaasa vahetusvõlakirju emiteerides lisakapitali ja firma juhtkonnale pakutakse prisket ja soodsat motiveerimisprogrammi. Kui Lauri Kustaa Äimä juhitud fond saab suurepäraselt tingimustel võlakirjad, siis juhtkond saab veelgi parematel tingimustel motivatsioonipaketi.

Enamikul investoritel on kindlasti mõttes vaid üks küsimus: miks Äimä sinna ettevõtte se raha muudkui pumpab? "Baltika aktsia tundub hea investeringuna," vastab Äimä küsimusele, miks ta läinud nädalal enda omanduses firmale ligi 25 000 aktsiat ostis. Kuigi Baltika aktsia oli kolmapäevaks märtsikuus rallinud ligemale 50%, siis eilset "uudist" investorid rõõmuga vastu ei võtnud. Tallinna börsil kukkus rõivafirma aktsia 9,62%, 0,404 euron.

"Uudis" on seepärast jutumärkides, et tegelikult oli see info välja toodud juba detsembrikui-

Tasub teada **Juhtkond saab vahetusvõlakirjad üks ühele**

Baltika Grupi nõukogu otsuse kohaselt, mis saadetakse aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks, väljastatakse 2,35 miljonit vahetusvõlakirja, mille nimiväärtus on 0,01 eurot. Firma teenib sellega 23 500 eurot.

Need võlakirjad saavad juhtkonna liikmed vahetada Baltika aktsiate vastu üks ühele ajavahemikul 1. juulist 31. detsembrini aastal 2015. Aktsia väljalaskehinnaks määratakse Baltika aktsia kaalutud keskmine ajavahemikul 19.01.2012-19.04.2012.

ses börsiteates. Vastavalt sellele andis Lauri Kustaa Äimä juhitud fond KJK Fund Sicav-Sif Baltikale 1 miljoni euro ulatuses võlgu kohustusega konverteerida see laen vahetusvõlakirjadeks (H-võlakirjad). Kuni konverteerimiseni kannab see laen aastas 10% intressi, pärast konverteerimist aga 7,5%. Teine leping nägi ette Baltika "vanade" kohustuste konverteerimist 250 000 euro ulatuses. Kuna vahetusvõlakirju emiteeritakse 1,5 miljoni euro eest kevadel, saab firma sisuliselt uut raha juurde vaid veerand miljoni eest. Äimä fond võib kindlasti rahul olla, sest sisuliselt saadakse aktsia turuhinnast kahe kolmandiku võrra odavamalt konverteeritavad võlakirjad, mis toovad veel aastas 7,5% intressi sisse.

Raske on öelda, kas seda kõike on investorid täiesti adekvaatselt mõistnud või ongi nende reaktsioon suhteliselt väiksele rahakaasamisele sedavõrd negatiivne. Ühe põhjusena võib kindlasti tuua üsnagi keerulise börsiteate, mis avalikustati vaid mõni minut pärast südaööd. Teine negatiivse reaktsiooni põhjus võis olla see, et Baltika nõukogu otsustas juhtkonnale pakkuda sisuliselt aktsiaoptsioone.

Mind kui aktsionäri muudab aga siinjuures ettevaatlikuks mitu asjaolu. Esimene ja kõige

ilmsem on konverteeritavate vahetusvõlakirjade (I-võlakiri) suur hulk (2,35 mln), mis moodustab firma aktsiate kogumahust umbes 6,5%. Ettevaatlikuks teeb ka tõsiasi, et pole piiratud ühele juhile määratavat I-võlakirjade hulka. Kõnealusel juhul ei tundu olevat tegu läbipaistva otsustusprotsessiga.

Motivatsiooni enam kui küll. Toome siia kõrval näiteks eelmise aasta Olympic EG aktsionäride üldkoosolekul vastu võetud otsuse optsiooniprogrammi kohta. Kokku pakutakse juhtivtöötajatele 600 000 optsiooni, mis annab õiguse omandada aktsiaid üks ühele. See moodustab vaid 0,4% noteeritud väärtpaberitest, samas kui Baltikal on see number 6,5%. Samuti määras Olympicu nõukogu, et juhtivtöötaja ei saa üle 70 000 optsiooni. Baltikal sellist piirangut ei ole. Läinud aastal sai Premia Foodsi nõukogu liige Erik Haavamäe samuti 96 000 aktsiaoptsiooni, mis moodustas noteeritud aktsiatest kõigest 0,25%.

"Opsioonid on üks pikaajalise motiveerimise ning aktsionäride ja ettevõtte töötajate huvi ühtlustamise viise," selgitas Baltika finantsdirektor Maigi Pärnik. "Baltika puhul on I-vahetus-

BALTICA
juhil Meelis Milderil on vahetusvõlakirjade konverteerimisel võimalus taas suurendada viimastel aastatel lahjenenud osalust Baltikas.

FOTO: VEIKO
TOKMAN

AAA

krediidireitingu taaskinnitas reitinguagentuur Fitch Euroopa Liidule.

Ä Kommentaär Aktsionäride jaoks on olukord ebameeldiv

HEITI RIISBERG, Trigon Capitali varahalduse juht

H-võlakirjade osas peaks väikeinvestorite jaoks tekkima küsimus, miks tehti vahetusvõlakirjade emissioon suunatult, eelistades vaid kõige suuremat investorit. Eriti arvestades, et teate avaldamisel oli Baltika aktsia turuhind ca 50% kõrgem hinnast, millega võimaldatakse suurinvestoril aktsiaid märkida.

Lisaks muudab suurinvestori jaoks tehingu veelgi soodsamaks see, et võlakirjadelt makstakse 7,5% intressi, samal ajal aktsionäridel pole mõtet Baltikalt lähiaastatel dividendi oodata.

Kõiki aktsionäre arvestav lahendus oleks olnud teha eelisõigusega märkimine (rights issue), mille vajadusel suuraakt-

sionär tagab. See oleks taganud ettevõtte jaoks sama tulemuse, aga samas ka aktsionäride võrdse kohtlemise.

I-võlakirjade (ehk tasuta opt-siooni andmise) osas on nõukogu ettepanek pehmelt üteldes küsitav. Olles ettevõtte suurimate aktsionäride hulgas ja samas ka ettevõtte palgal, ei tohiks juhtkonnal motivatsiooni puudu olla.

Üldkoosolekul lähevad tõenäoliselt mõlemad otsused siiski läbi, kuna huvitatud osapooled (BMIG ja KJK) omavad ligi 35% aktsiastest ja moodustavad ilmselt koosolekul enamuse.

Kõigi teiste aktsionäride jaoks peaks tegu olema väga ebameeldiva olukorraga, kus on raske leida heale tavale ja investorite võrdsele kohtlemisele vastavat käitumismustrit.

Ä Hind Baltika aktsia väärtusest aastaga ligi kolmveerand kadunud

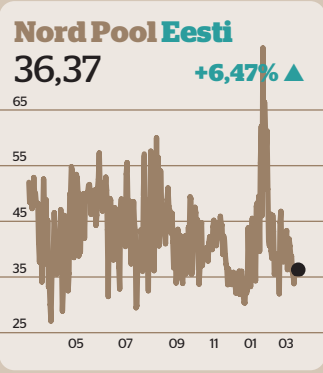
ALLIKAS: TALLINNA BÖRS

võlakirjade eesmärk motiveerida järgmise kolme aasta jooksul ettevõtte juhtivtöötajaid märkimisväärselt parandama ettevõtte tulemusi ning tõstma ettevõtte väärtust. Kuna ettevõtte juhtkonna usk Baltika tulevikku on tugev, siis nad loomulikult osalevad vahetusvõlakirjade programmis,” lisas finantsdirektor.

Kui Meelis ja Maire Milder on Baltikas neile kuuluva BMIG OÜ kaudu 13% osalusega ikkagi suuromanikud, siis miks neid kui juhatuse liikmeid peab veel täiendavalt motiveerima? Arvestades BMIG hiigelsuurt võlakooramat, peaks eraisiku pankroti vältimine olema juba iseenesest piisav motivatsioon.

Töötajate motiveerimise viisis kahtleb ka Trigon Capitali varahalduse juht Heiti Riisberg. “2009. aastal väljastati juhtkonnale 2 miljonit vahetusvõlakirja, mis tegi neist Tallinna börsi ettevõtete hulgas kõige paremini tasustatud inimesed,” ütles Riisberg. “Järgneva kolme aasta kogukahjum ulatus ligi 23 miljoni euron, aktsia hind on endiselt tipust üle 95% madalamal ja ettevõtte viidi sisuliselt pankroti äärele. Tavaliselt mõtleks aktsionärid siinkohal juhtkonna väljavahetamisele, mitte veelgi suurema motivatsioonipaketi andmisele,” oli Riisberg hämmeldunud.

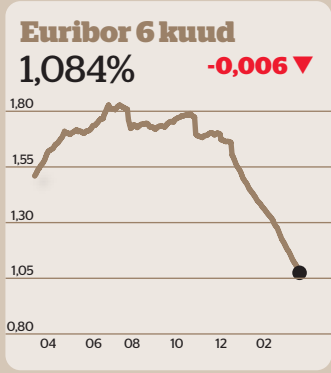
ELEKTER Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatiilsem.

VALUUTA S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS Euroopa Keskpanka baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

Ä RAHA

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägilt (10)	kuu püsijäägilt	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa	
Sampo Pank****	0,01	0,01**	0,20	0,45	0,65	1,00	1,00	1,00	Kontakteeruge pangaga		65/300(4)	
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,70	1,00	1,30	1,50	1,50	1,50	190	
Swedbank			0,40	0,60	0,80	1,10	1,40	1,60	1,60	1,60	6000	
Tallinna Äripank		0,05	0,95	1,15	1,30	1,55	1,60	1,90	2,00	-	200	
Tallinna Äripank (3)		0,05	1,15	1,35	1,50	1,80	1,90	2,20	2,30	-	200	
Nordea Pank	0,10		0,45	0,65	0,85	1,20	1,35	1,55	-	-	320	
Citadele Pank	-	-	1,00	-	1,30	1,50	1,70	2,10	2,30	2,40	100	
Marfin Pank Eesti	0,10	0,20	1,50	1,75	1,95	2,20	2,35	2,60	2,70	2,75	350	
DNB	0,25 (7)	-	1,15	-	1,60	1,80	1,90	2,00	2,05	2,10	300	
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	1,00	1,05	1,10	1,30	1,50	1,80	-	-	300/3000 (9)	
SEB	0,10	0,15	0,05	0,25	0,45	0,75	0,95	1,20	1,35	1,70	100***	
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500	
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)	
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	300-1500	
BIGBANK	-		-	-	-	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	1500-30 000	
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,30	1,30	2,10	3,30	4,00	üle 30 000	

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,80	1,00	200
Citadele Pank	0,50	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Marfin Pank Eesti	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpang. klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päeva lõpu kontojäägilt. (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägilt **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Ava uus investeerimishoius

- Pane vaba raha hoiule, panustades loodusvarade väärtuse kasvule.
- Hoiusumma 100% garanteeritud.

Pakkumine kehtib kuni 23.04.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS.

Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee ja vajaduse korral konsulteerige spetsialistiga telefonil 613 1606.

Ä VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK ▼

8,8450

EUR/RUB ▲

38,9600

Austraalia dollar	AUD	1,2830	Rumeenia leu	RON	4,3807
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,8450
Hiina jüaan	CNY	8,3652	Singapuri dollar	SGD	1,6705
Hongkongi dollar	HKD	10,3048	Suurbritannia nael	GBP	0,8358
India ruupia	INR	68,1120	Sveitsi frank	CHF	1,2051
Jaapani jeen	JPY	109,2100	Taani kroon	DKK	7,4372
Kanada dollar	CAD	1,3271	Tai baat	THB	40,9710
Korea won	KRW	1509,8500	Tšehhi kroon	CZK	24,7780
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3677
Läti lilt	LVL	0,7007	Ungari forint	HUF	294,3600
Norra kroon	NOK	7,6320	USA dollar	USD	1,3272
Poola zlott	PLN	4,1612	Venemaa rubla	RUB	38,9600

Ä BÖRSIKAUBAD

Kütused

29.03

Nafta IPE, bbl	123.68
Nafta NYMEX, bbl	104.62
Mootoribensiin, t	1194,00
Diislikütus, t	1056,00
Kerge kütteõli, t	1027,00
Masuut (1% väävel), t	754,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,282

Põllumajandus

29.03

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USc/nael	180,35
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	631,50
Kakao NYBOT, USD/t	2256,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	172,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	482,75

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid

29.03

USD/t	
Alumiinium LME	2180
Vask LME	8430
Plii LME	1995
Nikkel LME	17800
Tina LME	22425
Tsink LME	2020

Väärismetallid

29.03

USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1657,98
Plaatina NYMEX	1639,00
Palladium NYMEX	648,50
Hõbe COMEX	31,96

Pankade kontaktandmed

SEB Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
SWEDBANK Liivalaia 8, Tallinn, tel (24h) 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
TALLINNA ÄRIPANK Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
NORDEA PANK Liivalaia 45/47, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201
e-post: tallinn@nordea.com
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampo-pank.ee,
CITADELE PANK Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@citadele.ee
BIGBANK Rõu 23/1, Tartu, tel 1333,

faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
MARFIN PANK Eesti Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
BANK DNB Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnb.ee, www.dnb.ee
AS UNICREDIT BANK EESTI FILIAAL Liivalaia 13, Tallinn, tel 668 8300, www.unicreditbank.ee, e-post: kliendiinfo@unicreditgroup.ee
LHV PANK Tartu mnt.2, tel. 680 0400, fax 680 0402, e-post: lhv@lvh.ee, www.lvh.ee
EESTI KREDIIDIPANK Narva mnt 4, Tallinn, tel 669 0941, faks 661 6037

Ä BÖRS

Tallinn

29.03

aktsia	sulgemishind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	2,240	-2,18	300	-	-15,4%	0,45	0,0%
Baltika	0,404	-9,62	27 329	-	-51,6%	1,30	0,0%
Ekspress Grupp	1,060	0,47	1 303	15,9	5,1%	0,82	0,0%
Harju Elekter	2,600	-2,44	5 037	17,6	6,5%	1,14	2,3%
Järvevana	0,400	0,00	400	-	-0,1%	0,48	0,0%
Merko Ehitus	6,140	-1,25	10 055	-	-11,2%	0,94	1,6%
Nordecon	1,145	-0,35	13 840	-	-19,6%	1,25	0,0%
Olympic EG	1,270	-1,17	60 778	13,8	19,0%	2,61	0,0%
Premia Foods	0,671	1,67	7 197	-	-1,2%	0,62	1,5%
Silvano FG	3,225	-0,92	17 821	4,2	76,0%	3,20	1,5%
Tallink Grupp	0,619	-0,16	54 397	10,9	5,4%	0,59	0,0%
Tin Kaubamaja	5,799	1,20	26 659	10,2	17,9%	1,81	4,8%
Tallinna Vesi	7,410	-0,13	36 217	6,9	30,3%	2,08	10,8%
Trigon PD	0,285	0,00	232	-	-44,5%	0,33	0,0%
Viisnurk	1,570	2,01	7 846	2,8	32,3%	0,89	3,2%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

29.03

aktsia	sulgemishind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,825	-0,54	6,9	1,1	4,0
Grigiskes	0,580	0,00	6,6	1,3	1,0
Invalda	2,259	-0,31	-	1,0	-
Linas Agro	0,489	0,00	13,7	1,0	-
Snaige	0,531	0,19	-	2,1	-
TEO LT (Telekomas)	0,640	-0,62	11,0	1,6	8,1

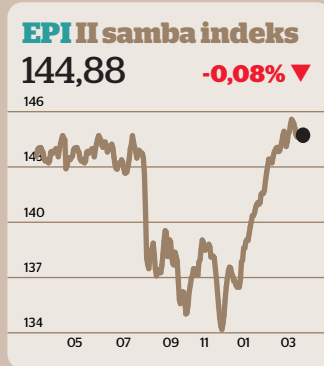
Helsingi

29.03

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	17,69	-1,28	13,7	3,3	2,3
Finnair	2,30	0,88	-	0,4	-
Fortum	17,66	-1,51	8,9	1,6	5,7
Neste Oil	9,03	0,00	14,6	0,9	7,8
Nokia	4,07	-1,55	-	1,3	9,8
PKC Group	16,78	-0,71	14,2	2,2	3,3
Stockmann	16,44	-2,26	38,2	1,4	3,0
Stora Enso	5,45	-0,91	12,6	0,7	4,6
UPM Kymmene	9,92	-1,20	11,3	0,7	5,5
YIT	15,84	-1,06	15,9	2,2	4,4

best-marketing.com

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 30. märts 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

FOTO JANNIE LUIGLA

25.04

Meriton Grand
Conference &
Spa Hotel

7

ENERGIALAENGUT
SEKRETÄRILE

Korraldaja:

Äripäev

Toetajad:

Lindström
Cares for your image

9.30-9.50
REGISTREERIMINE JA HOMMIKUKOHV

9.50-10.00
AVASÖNAD MODERAATORILT

10.00-10.30
KUIDAS LÄBI NAERU PINGEID MAANDADA?
STABILITY CONSULTING NAERUTERAPEUT
SILVA SIRGE

10.30-11.00
EDULUGU. KUIDAS MA OLEN JÕUDNUD
SEKRETÄRIST JUHIKS?
MAMO KIIRTÖIDUKETI JUHT **MARGIT HÄRMA**

11.00-11.30
KUIDAS OUTLOOKI OMA TÖÖS
EFEKTIIVSEMALT KASUTADA?
EDUNET JUHT **KRISTJAN SAKK**

11.30-12.00
KUIDAS TEKIB IMAGO JA KUIDAS PÄASEDA
STEREOTÜÜPIDEST?
KOMMUNIKATSIOONI- JA SUHTEKORRALDUSE
PROFESSOR **KAJA TAMPERE**

12.00-13.00 LÖUNA

13.00-13.50 KUIDAS TÖÖ JUURES KONFLIKTE
MAANDADA?
OPTI PERSONALIARENDUSE KONSULTANT
INDREK RAHI

13.50-14.20
KUIDAS TULLA TOIME INFOTULVA JA
KOHVINURGAJUTTUDEGA?
MICROSOFT BALTIKUMI PERSONALIJUHT
MERLE LINDMA

14.20-14.50
KUIDAS MUUTA FIRMAPIDU MEESKONDA
ÜHENDAVAKS ENERGIALAENGUKS?
SUHTEKUNST KOOLITAJA **ÜLLI KUKUMÄGI**

14.50-15.00 KONVERENTSIPÄEVA LÕPETAMINE

Konverentsi **soodushind** kuni **18.04.2012** registreerudes
139 eurot (+km). Hiljem registreerujatele 199 eurot (+km).
Täpsem info ja registreerimine telefonil 667 0411 või
www.konverents.aripaev.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,09	3,20	3,14	-	14,67	-11,57	60,95	-	22 356 331
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,47	12,47	12,47	-	5,97	0,04	23,84	-	3 715 886

Compensa Life

27.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,16	-	6,20	-10,00	22,60	-1,10	4 408 276
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,30	-	2,20	2,10	-	-	366 849

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012.

Danske Capital AS

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	1,17	2,99	-0,79	4,37	1,64	9 606 449
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,63	3,79	-1,48	5,75	1,56	129 143 001
Sampo Pension Intress, EUR	0,82	0,83	0,83	0,76	1,80	0,99	3,27	2,83	2 767 301
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,28	1,32	1,30	9,44	5,79	-3,31	10,17	2,59	2 678 626
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,73	0,72	3,28	2,85	0,86	3,67	0,00	120 032

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,88	0,89	0,89	0,01	2,13	4,18	5,38	3,90	7 373 286,26
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,05	1,06	1,06	2,12	5,63	-3,00	10,83	0,61	33 864 350,36
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,60	0,60	-	6,05	-8,08	-	-	1 134 676,52
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,80	0,82	0,81	2,35	7,04	-1,96	-	-	448 072,22
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,84	0,86	0,85	3,19	8,09	-3,80	-	-	486 796,45
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,82	0,83	0,82	4,27	10,21	-10,34	-	-	526 408,48

LHV Varahaldus

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,29	1,30	1,30	2,17	8,31	-1,40	12,52	3,62	103 355 673
Pensionifond M, EUR	1,04	1,05	1,05	1,43	6,68	2,03	11,75	5,48	13 829 670
Pensionifond S, EUR	1,12	1,13	1,13	0,86	4,59	4,82	10,14	6,89	20 892 501
Pensionifond XL, EUR	1,09	1,10	1,10	2,38	8,76	-2,68	12,58	4,37	27 286 153
Pensionifond XS, EUR	1,02	1,03	1,03	0,81	3,71	4,23	9,98	6,32	6 532 747
Täiendav Pensionifond, EUR	1,20	1,22	1,21	8,37	8,71	-3,05	13,86	1,49	4 105 309
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	8,12	8,36	8,20	16,31	12,09	12,06	18,59	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,19	5,34	5,24	16,31	12,09	12,04	18,58	-	5 254 148
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,01	8,17	8,09	14,54	11,46	-10,60	9,84	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,12	5,22	5,17	14,51	11,44	-10,62	9,83	-	1 443 651

Nordea Pensions Estonia

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,88	0,89	0,89	2,39	6,95	1,85	11,04	0	33 718 025,78
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,72	0,72	0,72	3,12	8,47	0,49	0	0	3 661 522,71
Nordea Pensionifond B, EUR	0,84	0,85	0,85	1,61	5,29	2,94	8,94	0	7 650 239,98
Nordea Pensionifond C, EUR	0,78	0,79	0,79	0,92	2,29	3,6	6,39	0	1 428 728,78
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,04	1,06	1,05	13,46	9,41	-0,98	16,1	0	2 467 494,50
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,67	0,00	3,38	0	0	0	309 215,09

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee
www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

MARFIN PANK EESTIAS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

Agent teab!

Isikliku Agendi tellimiseks võta ühendust!

agent.aripaev.ee **agent** 667 0007
Äripäeva infopank

35,4

miljardi dollarilise puhaskasumi teenisid neljandas kvartalis kokku 3800 Hiina panka. USA 7357 panka ei suutnud kokku nii suurt kasumit teenida.

» Arthur Levitt: Goldman Sachs peaks lõpetama enda reklaamimise lausega “meil on klientide huvid esmatähtsad”, kuna see lause ignoreerib kauplemis-konflikte.

USA väärtpaberijärelevalve endine juht ei ole rahul Goldman Sachsi tunnuslausega.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	107,56	108,64	107,56	-	2,28	-1,40	23,18	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	118,12	119,89	118,12	-	4,08	-4,02	35,06	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	132,25	134,89	132,25	-	4,72	-5,21	49,02	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	131,31	131,97	131,31	-	3,16	3,56	26,66	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	128,47	131,04	128,47	-	0,15	-1,94	32,93	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	105,20	107,31	105,20	-	7,81	-11,59	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	132,39	135,04	132,39	-	1,90	-10,14	36,64	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	146,18	149,10	146,18	-	8,02	-6,56	38,10	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,77	0,78	0,78	2,50	2,70	4,72	3,99	1,07	30 621 704,93
Pensionifond K2, EUR	0,83	0,84	0,84	4,10	3,87	2,66	5,88	-0,64	136 943 120,05
Pensionifond K3, EUR	0,96	0,97	0,97	6,73	5,56	2,27	9,10	-1,38	346 892 382,46
Pensionifond K4, EUR	0,71	0,72	0,72	11,15	7,88	0,96			13 777 481,05
Pensionifond V1, EUR	1,10	1,12	1,11	4,47	4,62	3,59	6,82	-1,89	8 364 130,25
Pensionifond V2, EUR	0,84	0,86	0,85	7,98	6,20	1,70	10,32	-3,74	15 832 509,22
Pensionifond V3, EUR	0,98	1,00	0,99	13,19	8,59	-1,69	13,93	-6,41	32 026 377,88
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,35	4,46	4,40	21,96	13,85	-21,70	24,05	-17,02	7 169 179,88
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	7,24	7,42	7,32	22,47	20,08	-17,35	17,17	-22,19	25 162 098,59
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,10	3,17	3,13	23,97	20,07	-21,45	10,07	-26,18	8 106 680,24
Fondifond 100, EUR	9,21	9,44	9,30	16,35	11,22	-4,20	19,32	-5,87	62 079 201,19
Fondifond 30, EUR	10,33	10,59	10,44	6,06	6,08	1,95	9,52	-0,98	13 230 528,90
Fondifond 60, EUR	9,88	10,13	9,98	10,37	8,51	-0,16	14,57	-3,17	51 065 148,28
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,18	15,56	15,33	23,74	17,35	-15,73	32,36	-9,54	51 023 773,96

ASSEB Varahaldus

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,710	0,717	0,717	3,18	7,08	-2,50			6 218 257,01
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,877	0,885	0,885	0,96	2,69	4,25	6,50	4,22	44 120 882,82
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,800	0,808	0,808	1,15	2,27	1,85	9,13		8 827 592,06
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,917	0,927	0,927	1,81	4,04	-0,52	9,03	-2,19	243 040 591,22
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,885	0,902	0,893	15,00	11,63	-1,78	17,91	-3,99	13 576 416,59
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,092	1,114	1,103	5,08	3,03	1,31	7,28	-0,67	9 789 668,57
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,750	6,886	6,818	15,69	10,06	-0,26	16,61		4 073 188,48
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,041	10,244	10,142	6,72	5,49	3,61	10,48		1 068 890,55
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,110	8,274	8,192	12,29	8,27	1,74	13,59	0,00	6 099 991,98
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	12,030	12,030	12,030	7,50	9,69	5,81	11,76	0,00	60 789 889,25
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,178	9,364	9,271	16,36	10,52	-3,16	18,20	-1,17	2 697 944,64
SEB Kasvufond A, EUR	6,153	6,278	6,215	25,64	19,44	-20,54	21,40	-6,75	15 036 976,09
SEB High Yield Bond Fund, EUR	1004,858	1004,858	1004,858	17,42	3,59	21,93	8,54		4 019,43
Vahendatavad Fondid *									
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	-	-	6,597	15,51	10,91	9,56	23,25	4,17	173 920 000
SEB Emerging Markets Fund, EUR	-	-	2,103	16,42	11,3	-1,31	20,03	3,69	118 820 000
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,421	16,31	7,53	0,67	8,54	-7,39	31 680 000
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	-	-	3,775	13,76	11,87	11,97	21,1	0,62	172 530 000
SEB Asset Selection Fund, EUR	-	-	13,883	8,03	-3,38	0,75	0,74	6,15	1 406 330 000
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	-	-	3,213	19,44	18,6	-2,76	23,32	-1,21	49 580 000
SEB Corporate Bond Fund, EUR	-	-	1,411	4,93	5,44	6,5	10,47	3,39	315 460 000
SEB deLuxe - Multi Asset Balance	-	-	57,647	7,96	5,52	-3,89	5,83		38 270 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive Plus	-	-	56,049	3,91	1,82	-2,81	2,18		56 080 000
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive	-	-	52,735	3,14	1,07	-2,7			83 600 000
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	-	-	2,585	23,48	14,45	-19,13	21,83	-6,55	138 290 000
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	-	-	2,668	23,67	12,02	-26,55	30,85	-8,96	99 650 000
SEB Ethical Europe Fund, EUR	-	-	2,111	15,85	11	0,03	16,03	-7,56	16 160 000
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	-	-	1124,414	16,35	10,14	0,67	16,39	-8,42	14 170 000
SEB Europe Fund, EUR	-	-	3,104	15,86	10,93	0,8	17,12	-7,08	127 850 000
SEB Key Select, EUR	-	-	9,737	N/A	0,93	-3,82			88 700 000
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,764	13,46	9,88	5,32	19,24	-1,79	25 870 000
SEB Medical Fund, EUR	-	-	2,948	10,20	3,02	18,12	14,61	1,58	22 720 000
SEB Nordic Fund, EUR	-	-	6,490	21,00	14,49	-6,96	20,43	-2,37	76 920 000
SEB Russia Fund, EUR	-	-	10,724	27,74	21,87	-15,48	36,7	-0,33	275 310 000
SEB Short Bond Fund EUR	-	-	1,272	0,10	-0,06	0,25	-0,01	0,76	56 440 000
SEB Strategy Aggressive Fund	-	-	40,532	14,23	9,69	-1,76			85 610 000
SEB Technology Fund, EUR	-	-	2,346	13,41	16,27	19,88	23,02	5,39	16 798 193
SEB Guarantee Fund 80, EUR	-	-	99,010	3,87	-0,37	-2,64	-0,89		36 777 304
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	-	-	165,510	26,40	16,69	-7,78			31 970 000
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	-	-	146,741	20,74	13,99	-16,27			205 950 000
SEB Concept Biotechnology, EUR	-	-	40,458	15,32	10,66	33,39	20,54		80 800 000
SEB High Yield, EUR	-	-	118,912	8,19	5,88	4,9			1 678 400 000

* Vahendatavate fondide tagasisõltmis- ja väljalaskeskindu saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.01.2012.

Trigon Funds

28.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	96,76	99,73	98,74	24,92	2,38	-43,62	9,49		7 950 655
Balkani Fond, EUR	11,46	11,87	11,64	29,86	24,08	-25,56	11,61	-15,06	6 144 804
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	159,49	164,37	162,74	21,88	16,22	-9,58	29,45		4 286 088
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,56	13,01	12,75	27,31	17,91	-24,24	14,51	-15,93	2 248 303
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	18,22	18,87	18,50	16,01	12,05	-4,43	27,88	-8,24	15 665 700
Venemaa Top Picks Fond, EUR	21,88	22,66	22,22	33,29	17,54	-12,66	42,08	-0,02	10 505 212

24. aprillil Meriton Grand Conference & Spa Hotell

ÄRIPÄEVA SEMINAR

Riigihanked: müüdid, mis takistavad õiguste kaitset

Jaana Nõgisto

Kuldar-Jaan Torokoff

Ulvi Reimets

9.30 – 9.50
9.50 – 10.00
10.00 – 10.45

Registreerimine ja hommikukohv
Avasõnad moderaatorilt.
Kui formaalne on hankemenetlus – kas hankija ei pea üldse süvenema?
Advokaadibüroo Nordeus vandeadvokaat
JAANA NÕGISTO

10.45 – 11.15

Mida teha, kui konkurent esitab ebarealistlikult madala pakkumise – seadustatud dumping?
Advokaadibüroo Nordeus vandeadvokaat
KULDAR-JAAN TOROKOFF

11.15 – 12.00

Viimaste aastate olulisemad muutused riigihangete vaidlustuskomisjoni praktikas.
Vaidlustuskomisjoni liige
ULVI REIMETS

12.00 – 13.00
13.00 – 14.00

Lõuna
Kahjunõue hankija vastu – kas hankija on karistamatu?
Advokaadibüroo Nordeus vandeadvokaat
KULDAR-JAAN TOROKOFF

14.00 – 14.45
14.45 – 15.00

Küsimused ja arutelu
Seminari lõpetamine

Nordeus
Law office
Advokaadibüroo

Äripäev

Seminari soodushind kuni 18.04.2012 registreerudes 159 eurot (+km), hiljem registreerujatele 199 eurot (+km). Mitme inimese korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0411 või **www.seminar.aripaev.ee**

Anne Critchlow: Inditexil ei ole sel- list probleemi olnud. Me teame, et Inditexil oli hea aasta algus.

Societe Generale'i analüütiku arvates karistas eile turg Inditexi aktsiat ülekohtuselt, kuna ettevõtte ei ole H&Mi-laadseid probleeme.

TÕUSJAD

Outokumpu

1,62 EUR

+2,85%

Rapala VMC

6,08 EUR

+2,18%

Playtech

360,50 GBp

+1,05%

Securitas

63,55 SEK

+1,03%

Kemira

9,94 EUR

+1,02%

Pohjola Bank A

8,29 EUR

+0,91%

USA tarbijakindlus jäi nelja aasta arvestuses 2. kohale. Üha enam ameeriklasi leiab, et aeg on ostlemiseks hea. Viimase kolme nädalaga on Bloombergi küsitluses vähemalt 30 protsenti kodumajapidamistest vastanud, et neil on ostlemiseks positiivne vaade.

Kes motiveeriks Baltika aktsionäre?

ösel pidas Baltika heaks teavitada investoreid sellest, et üks investeerimisfond saab vahetusvõlakirjade vormis osta alla turuhinna Baltika aktsiaid. Üllatav

oli see, kui võimsa motivatsioonipaketi ettevõtte oma juhtkonna jaoks kokku pani.

Ma ei mõista, miks on Baltika juhtkonnale tarvis uut motivatsioonipaketti. Tavaliselt maks-takse töötasule lisaks preemiat heade tulemus-te eest. Neid Baltikal ei ole. Ja ettevõtte juhi Mee-lis Milderi Ärilehele öeldud intervjuust selgus, et puhaskasum ei olegi oluline, kuna institutsio-naalsed investorid vaatavad EBITDA-kasumit. Et-tevõtte olukord on veidi paranenud, kuid moti-veerida võiks siis, kui teenitakse puhaskasumit.

Leedu moekett Apranga ei pea oluliseks mo-tiveerida juhtkonda aktsiate, optsioonide ega vahetusvõlakirjadega. Aktsionäride üldkoos-olekul oli kasumi jaotamise all kirjas ka aasta-preemiad. Kui on kasum, on, millest boonust maksta, kui ei ole, ei ole ka preemiat. Baltika ta-hab seevastu kullata juhid üle, ilma et ettevõttel oleks puhaskasum.

Muide, erinevalt Baltikast on Apranga kasum-lik ettevõtte. Mullu teeniti 7,1 miljoni eurone ka-sum. 2005. aastast 2011. aastani on ettevõtte tee-ninud 24,9 miljonit eurose kasumi. Baltikal on ette näidata 10,7 miljoni eurone kahjum. Apran-ga oli perioodil kahjumis vaid ühel aastal, Balti-ka seevastu neljal aastal seitsmest. 2005. aastal oli Baltika aastakäive 33,6 protsenti Baltikast suu-rem, mullu aga 132,8 protsenti suurem. Apranga müüs töötaja kohta 74 488 euro eest, Baltika vaid 39 185 euro eest.

Kui peaksin panustama Balti rõivaturule, siis eelistaksin selgelt toimiva ärimudeliga Apran-gat Baltikale. Aktsia P/E on 13,5. Ettevõtte maksab ka dividendi, mulluse dividendi pealt on tootlus 4,2 protsenti.

Soliidne oleks, kui Baltika motiveeriks juht-konnaga samadel tingimustel vahetusvõlakir-jaemissiooniga ka kõiki aktsionäre. Vastasel kor-ral lahjendatakse niigi kannatanud aktsionäride lobi väiksemaks, ilma et neid oleks motiveeritud. Ärge unustage aktsionäre!

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Baltika tahab see-vastu kullata juhid üle, ilma et ettevõt-tel oleks puhaska-sum.

BÖRS

Valimised toovad tavaliselt börsi tõusu

Kui võtta aluseks ajalugu, on presidendivalimis-te eelsel kuul Prantsuse CAC 40 indeks tavaliselt tõusnud, vahendas Bloomberg.

Keskmiselt on indeks tõusnud kuul enne lõpp-valimisi 2,1 protsenti kaheksal presidendivalimi-sel alates 1965. aastast. Keskmine kuutootlus on ol-nud 0,7 protsenti. Valimistejärgsel kuul on indeks kukkunud keskmiselt 2,8 protsenti. Prantsusmaa presidendivalimiste finaali saabub mais.

Banque Martin Maureli investor Jerome Forne-ris ja Agilis Gestioni investor Arnaud Scarpaci üt-levad, et investeerimise poolest on ükskõik, kas võidab Nicolas Sarkozy või sotsialist Francois Hol-lande. Kuul enne Sarkozy valimisvõitu 2007. aastal tõusis CAC 40 indeks 5,8 protsenti. Sarkozy võidu järel tõusis indeks 1,6 protsenti.

"Kandidaatide programmid on täis häid luba-dusi," ütles Forneris. "Me ostame nende program-mide tõttu ja müüme valimiste järel uudise peale. Sageli langeb börs valimiste järel. Presidendi an-tud lubadused kipuvad jääma täitmata väitega, et ega kohe saa kõike teha."

Jerome Forneris usub, et CAC 40 võib tõusta praeguselt tasemelt aprilli keskpaigaks 4–5 prot-senti. Tsüklilisi aktsiad, nagu Societe Generale, PSA Peugeot Citroëni ja Legrandi, hakkas ta ostma um-bes kuu aega tagasi. Scarpaci ostis hiljuti Alstro-mi aktsiat, kuna tööstusettevõtete aktsiad peak-sid enim võitma lepingute võitmistest, ükskõik, kes võidab valimised.

"Valimiste perioodil valitseb optimism, et po-liitilised muudatused mõjutavad kasvu," ütles ta. "Tsüklilised aktsiad viivad indeksi kõrgemale."

RÕIVAÄRI

H&Mil on liiga väike kasum

Rõivajaekaupemehe Hennes & Mauritz esi-mese kvartali kasum valmistas analüütiku-tele pettumuse, kuna tekstiililulude kasv ja allahindlused viisid kaheksa aasta väiksei-ma kasumlikkusega kvartalini, vahendas Bloomberg. Puhaskasum kasvas 4,6 protsenti, 2,74 miljardile Rootsi kroonile. Analüütikud oo-tasid 2,99 miljardilist puhaskasumit.

LANGEJAD

Svenska Handelsbanken

139,70 SEK

-6,24%

Ramirent

6,54 EUR

-5,63%

H&M

237,20 SEK

-5,27%

Volkswagen

118,60 EUR

-3,54%

Barclays

237,35 GBp

-3,36%

Marks & Spencer

371,90 GBp

-3,20%

21 miljardi dollari ehk 133 miljardi jüaani suurune PetroChina aastakasum jäi analüütikute-le napiks, kes ootasid 138 mil-jardi jüaanist tulemust. Aas-taga kahanes Hiina naftagi-gandi kasum viis protsenti.

5. aprillil Radisson Blu Hotel Olümpias

ÄRIPÄEVA
SEMINAR

Kuidas valmistuda ettevõtte müügiks või omandamiseks?

Aastaid ettevõtete müügiga tegelenud oma ala eksperdid, Redgate Capital partner **AARE TAMMEMÄE** ja advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcou's partner ja vandeadvokaat **SVEN PAPP**, annavad seminaril põhjaliku ülevaate **ettevõtte müügiprotsessist ideest kuni teostuseni ning jagavad praktilisi nõuandeid, kuidas ettevõtte müügi- või ostuprotsessiks valmistuda!**

Seminar **soodushind** kuni 01.04.2012 registreerudes **159 eurot** (km-ga 190,80 eurot), hiljem registreerujatele 199 eurot (km-ga 238,80 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või **www.seminar.aripaev.ee**

Aare Tammemäe ja Sven Papp

Äripäev

REDGATE
CAPITALRadisson
HOTEL OLYMPIA, TALLINN

RAIDLA LEJINS & NORCOUS